

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Číslo: 830-0218/2015

Kód: 110515
Okruh: ostatné publikácie
Dátum: november 2015

Spotrebiteľský barometer IV.

*CONSUMER
SURVEY IV.*

2015

Sekcia: podnikových štatistik
Generálna riaditeľka sekcie: Ing. Libuša Kolesárová
Kontaktná osoba: Ing. Dagmar Blahová
Tel.: 02/50 236 313

ZVEREJŇOVANIE VYBRANÝCH ÚDAJOV ŠTATISTICKÉHO ÚRADU SR

Kalendár prvého zverejnenia údajov Štatistického úradu SR je možné nájsť na domácej internetovej stránke na adrese: <http://slovak.statistics.sk>. Všetky upresnenia termínov sú tiež zverejnené na uvedenej internetovej stránke niekoľko dní vopred.

RELEASE OF SELECTED DATA OF THE STATISTICAL OFFICE OF THE SR

It is possible to find an calendar of the first release of selected data of the Statistical Office of the SR on the internet home page on the following address: <http://www.statistics.sk>. All amendments of deadlines are also published on the given internet page couple of days in advance.

Štatistický úrad Slovenskej republiky

odbor informačného servisu

Miletičova 3

824 67 Bratislava

Fax: 55561 361

Tel.: 50236 335

www.statistics.sk/Produkty/Publikacie

Rozmnožovanie obsahu tejto publikácie, ako aj jednotlivých častí, v pôvodnej alebo upravenej podobe pre komerčné účely, je možné len s písomným súhlasom Štatistického úradu SR. Údaje, ktoré sú obsahom tejto publikácie, je možné použiť len s uvedením zdroja.

Copying contents of this publication either whole or single parts, both in original and adjusted form for commercial purposes is possible only unless the Statistical Office of the Slovak Republic gives written permission. Data of this publication can be used only with identification of the source.

Obsah	Strana
Úvod	4
Metodika výskumu	5
I. Hospodárska situácia na Slovensku	7
I. 1. Vývoj hospodárskej situácie za posledných 12 mesiacov optikou verejnej mienky	7
I. 2. Predikcia vývoja hospodárskej situácie na Slovensku optikou verejnej mienky	8
II. Spotrebiteľské ceny	9
II. 1. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov	9
II. 2. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien v nadchádzajúcom období	10
III. Očakávaný vývoj nezamestnanosti	11
IV. Finančná situácia v domácnostiach	12
IV. 1. Mienka o vývoji finančnej situácie domácností v uplynulých 12 mesiacoch	12
IV. 2. Ako obyvatelia odhadujú vývoj finančnej situácie svojich domácností v nadchádzajúcich 12 mesiacoch	13
IV. 3. Reflexia súčasnej finančnej situácie v domácnostiach	14
V. Sporenie občanov	15
V. 1. Sporenie na Slovensku z pohľadu verejnosti	15
V. 2. Perspektívy sporenia v domácnostiach	16
VI. Spotrebiteľské úmysly domácností	17
VI. 1. Verejná mienka o výhodnosti veľkých nákupov na Slovensku	17
VI. 2. Perspektívnosť veľkých nákupov domácností v nadchádzajúcom období	18
VI. 3. Investície do stavebných úprav bytu resp. domu	19
VI. 4. Plány na kúpu alebo stavbu domu, bytu, chaty, chalupy	20
VI. 5. Úmysel kúpiť v blízkej budúcnosti auto	21
VII. Súhrnný indikátor spotrebiteľskej dôvery	22
VII. 1. Vývoj v SR	22
VII. 2. Indexy spotrebiteľskej dôvery v členských štátoch EÚ	23
Zhrnutie	24
Tabuľka vývoja indikátorov Spotrebiteľského barometra	27

Úvod

V októbri 2015 sa Štatistický úrad SR opäť venoval zisťovaniu názorov, očakávaní a úmyslov obyvateľov SR. Tento prieskum je súčasťou harmonizovaného programu podnikateľských a spotrebiteľských prieskumov, ktoré sa uskutočňujú vo všetkých 28 členských štátoch Európskej únie a v kandidátskych krajinách. Prostredníctvom rovnakých otázok kladených v tom istom čase sa získavajú údaje o náladách výrobcov, obchodníkov a spotrebiteľov, ktoré vo svojom súhrne slúžia na predikciu ďalšieho ekonomického vývoja. Zisťovania sú koordinované a podporované Generálnym riaditeľstvom pre ekonomické a finančné záležitosti Európskej komisie. V Spotrebiteľskom barometri oslovení občania hodnotia jednotlivé aspekty ekonomického vývoja štátu a finančného hospodárenia svojej domácnosti. Časť otázok sonduje, aké sú možnosti domácnosti sporiť, resp. investovať do predmetov dlhodobej spotreby, raz za štvrtrok i do kúpy osobného auta, realizácie stavebných úprav bývania a stavby, resp. kúpy domu, bytu, chaty, chalupy. Vďaka jednotnej metodike možno údaje porovnávať nielen časovo, ale aj vecne na medzinárodnej úrovni. V aktuálnom prieskume pri hodnotení minulosti respondenti porovnávali súčasnosť s uplynulými 12 mesiacmi, t.j. s obdobím medzi 1. októbrom 2014 a 30. septembrom 2015. Otázky na zistenie očakávaní respondentov sa týkali nasledujúcich 12 mesiacov, t.j. intervalu medzi 1. októbrom 2015 a 30. septembrom 2016.

Medzi ciele prieskumu patrilo získať poznatky o tom, ako občania:

- hodnotia celkovú ekonomickú situáciu v krajine
- odhadujú ďalší vývoj ekonomiky vo svojom štáte
- vnímajú vývoj cien tovarov a služieb
- predikujú vývoj nezamestnanosti
- reflektujú podmienky pre nákup predmetov dlhodobej spotreby
- uvažujú o možnostiach sporenia
- posudzujú finančné pomery vo svojej domácnosti
- zamýšľajú investovať.

V tejto informácii sú prezentované výsledky v dvojakej podobe: v podielovej a indexovej. Pre podielové zobrazenie sú vybrané výsledky za posledných dvanásť mesiacov s možnosťou komparácie so situáciou pred rokom. Indexová podoba poskytuje prehľad vývoja sezónne očistených údajov (SA) za posledných 12 mesiacov a porovnanie so stavom pred rokom. Výsledky sa zakladajú na váženej komparácii kladných a záporných vyjadrení. Na sezónnu úpravu údajov bol použitý program Dainties. Hodnoty pre väčšinu indikátorov sa pri tejto analýze pohybujú v intervale od mínus sto (za predpokladu, že všetky odpovede boli z hľadiska respondenta maximálne nepriaznivé a nikto nevyužil odpoveď „neviem posúdiť“) po hodnotu plus sto v opačnom prípade (hodnotenia všetkých respondentov sú maximálne priaznivé). Výnimkou sú indikátory týkajúce sa inflácie a nezamestnanosti, ktoré v súlade s medzinárodnou metodikou majú kladnú hodnotu aj napriek tomu, že hodnotenia sú z pohľadu respondentov nepriaznivé a zápornú, ak sú z pohľadu občanov priaznivé.

Metodika prieskumu

Zber dát uskutočnili školení spolupracovníci – anketári v dňoch 1. – 12. októbra 2015 technikou štandardizovaného rozhovoru prostredníctvom dotazníka. Podľa jednotnej medzinárodnej metodiky sa prieskum zameriaval na osoby 16 ročné a staršie. Vzhľadom na veľkosť základného súboru, ktorý tvorilo 4 508 419 obyvateľov SR vo veku 16 a viac rokov, t.j. 83,54 % z 5 397 036 všetkých obyvateľov SR k 20.5.2011, bola výberová vzorka naplánovaná na 1 200 rozhovorov.^{1/}

Výberový súbor bol vytvorený voľným kvótovým výberom so znáhodnením v poslednom kroku. Kontrolovanými premennými boli: pohlavie, vek, národnosť, vzdelanie, veľkostná skupina obce a kraj. Po zhodnotení úrovne terénnych prác, vecnej a logickej kontrole vyplnených dotazníkov, bolo na spracovanie odovzdaných 1200 dotazníkov, čo predstavuje 100%-nú návratnosť z plánovaného počtu 1200 rozhovorov. Jeden respondent v tomto prieskume reprezentoval 3 757 obyvateľov SR zo sledovaného základného súboru populácie od 16 rokov vyššie.

Na zabezpečenie kvalitnej práce externých spolupracovníkov - anketárov je vypracovaný systém permanentnej kontroly so spätnou väzbou.

Štatistická presnosť výsledkov výskumu bola hodnotená pomocou intervalov spoľahlivosti. Pre výpočet očakávanej výberovej chyby (reliability) sa využívajú vzťahy platné pre prostý náhodný výber. Charakteristika reliability vzťahovaná na celý súbor pri rozsahu $n=1200$ je $\pm 2,83\%$. V tabuľke na nasledujúcej strane je uvedené podrobnejšie testovanie reprezentatívnosti celého súboru s jeho výsledkami. Pri uvažovanej 5 %-nej úrovni významnosti sa potvrdila reprezentatívnosť výberového súboru podľa kvótových znakov pohlavie, vek, vzdelanie, národnosť, veľkostná skupina obce a kraj.

^{1/} *Sčítanie obyvateľov, domov a bytov Slovenskej republiky v roku 2011*
ŠÚSR Bratislava

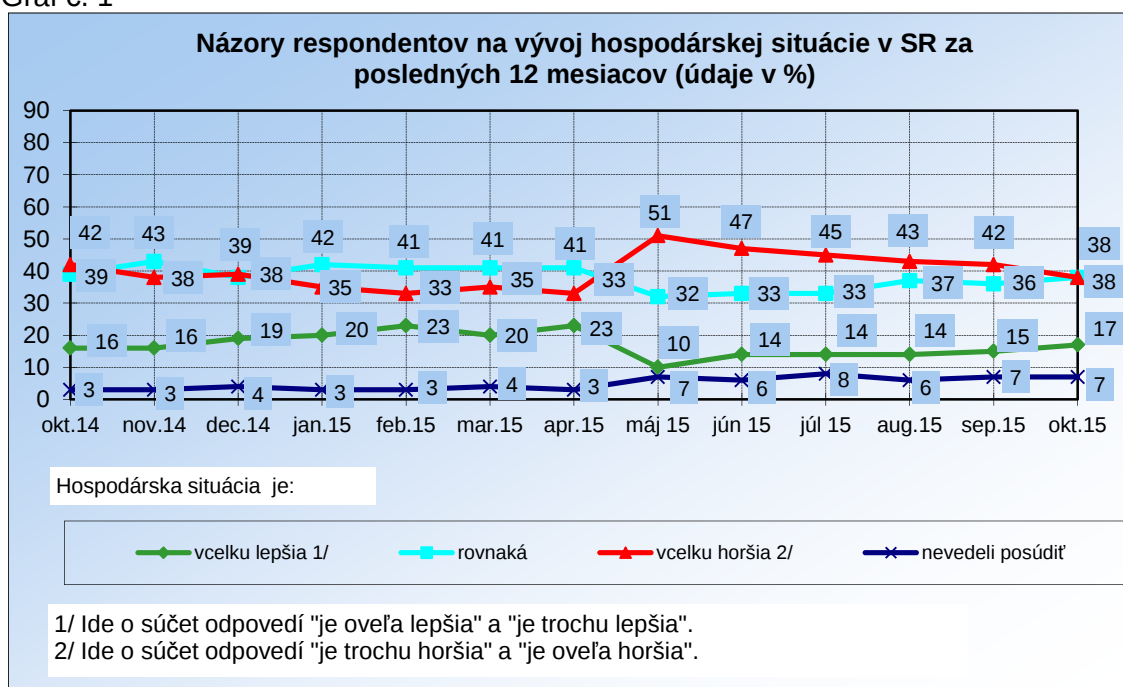
Reprezentatívnosť výberového súboru populácie SR vo veku 16 a viac rokov				
V10/2015				
Znak	Základný súbor (v %)	Výberový súbor (v %)	Rozdiel	CHI2 Test HV 5 %
Pohlavie:				<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
muž	48,17	48,25	0,08	
žena	51,83	51,75	-0,08	
Vek:				<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
16-17	2,97	3,00	0,03	
18-24	12,2	12,17	-0,03	
25-29	9,71	9,67	-0,04	
30-39	19,72	19,75	0,03	
40-49	16,23	16,25	0,02	
50-59	17,11	17,08	-0,03	
60-64	6,91	7,00	0,09	
65 a viac	15,15	15,08	-0,07	
Vzdelanie:				<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
základné	17,62	17,58	-0,04	
stredné bez maturity	28,56	28,58	0,02	
stredné s maturitou	36,65	36,67	0,02	
vysokoškolské	17,17	17,17	0	
Národnosť:				<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
slovenská	87,03	87,00	-0,03	
maďarská	9,4	9,67	0,27	
iná	3,57	3,33	-0,24	
Veľkostná skupina obce:				<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
do 1999	30,02	29,58	-0,44	
2000 - 9999	21,94	22,33	0,39	
10000 - 49999	24,89	24,92	0,03	
50000 - 99999	10,75	10,75	0	
100 000 a viac	12,4	12,42	0,02	
Kraj:				<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
Bratislavský	11,42	11,42	0	
Trnavský	10,47	10,50	0,03	
Trenčiansky	11,29	11,25	-0,04	
Nitriansky	13,06	13,08	0,02	
Žilinský	12,66	12,67	0,01	
Banskobystrický	12,32	12,33	0,01	
Prešovský	14,49	14,50	0,01	
Košický	14,29	14,25	-0,04	

I. Hospodárska situácia na Slovensku

I. 1. Vývoj hospodárskej situácie za posledných 12 mesiacov optikou verejnej mienky

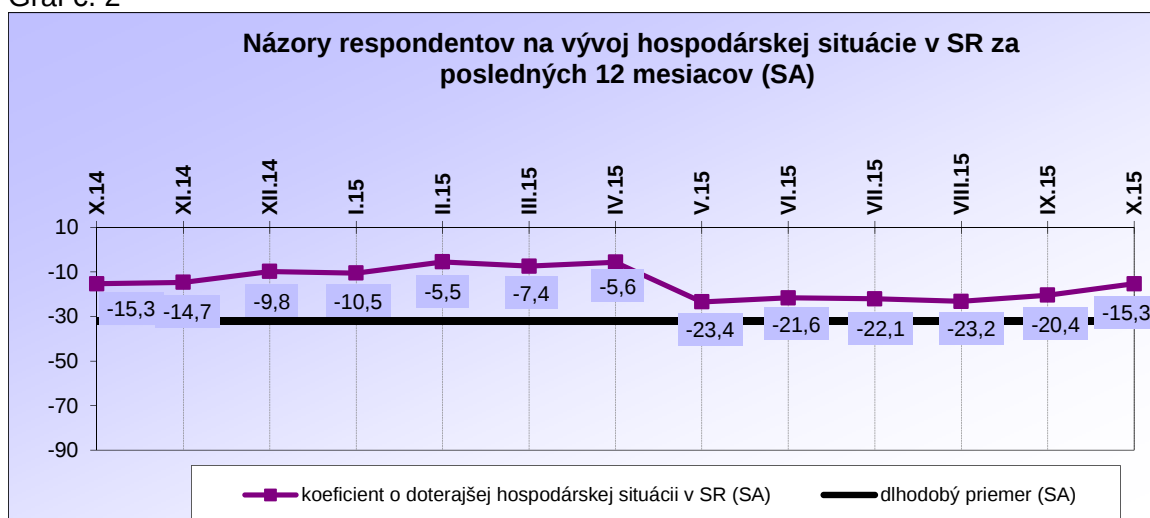
Názorovú hladinu pri **doterajšom vývoji ekonomickej situácie na Slovensku** charakterizoval prírastok 2 percentuálnych bodov pri pozitívnom hodnotení (situácia sa zlepšila, 17 %) a rovnako pri neutrálnom tvrdení (situácia sa nezmenila, 38 %). Na zápornom póle došlo k poklesu o 4 percentuálne body (situácia sa zhoršila, 38 %). Prehľad údajov od októbra 2014 poskytuje graf č. 1.

Graf č. 1

Indexový výsledok pre doterajší vývoj hospodárskej situácie na Slovensku bol v októbri po sezónnej úprave -15,3. Koeficient sa v komparácii s minulým mesiacom zvýšil o 5,1 bodu a oproti rovnakému obdobiu minulého roka ostal stabilizovaný. Aktuálna hodnota, ako dokumentuje aj graf č. 2, naďalej prevyšuje úroveň dlhodobého priemeru.

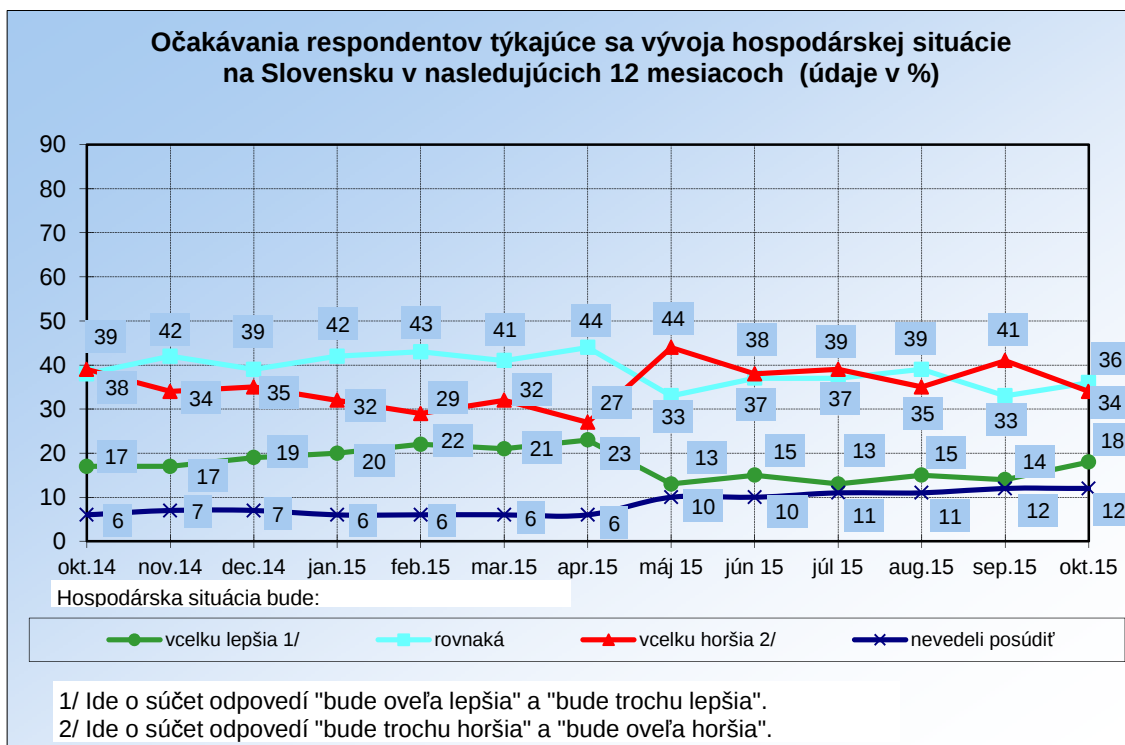
Graf č. 2

I. 2. Predikcia vývoja hospodárskej situácie na Slovensku optikou verejnej mienky

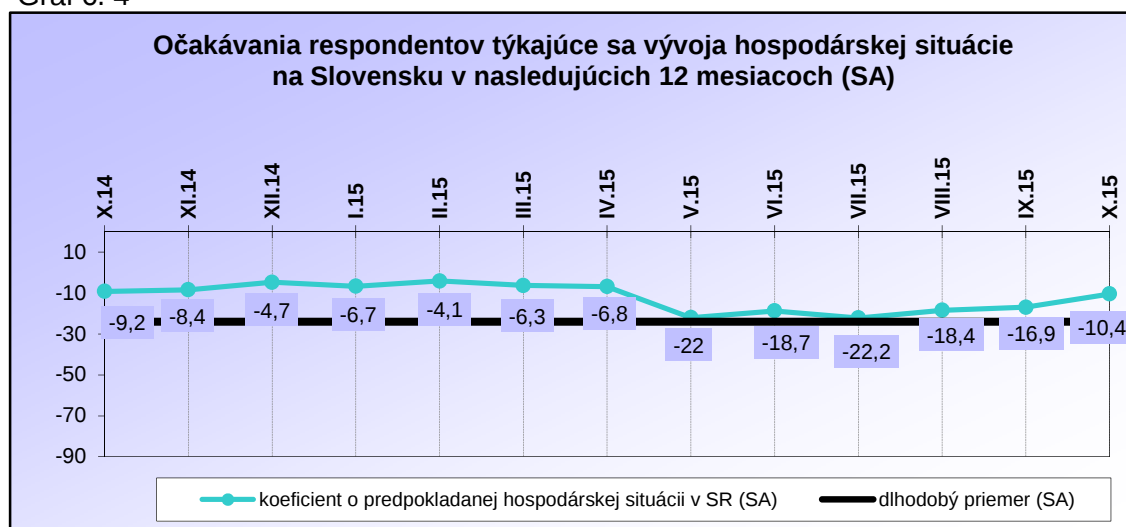
Pri **očakávanej ekonomickej situácii na Slovensku** pribudli kladné hodnotenia (4 percentuálne body na 18 %) a neutrálne odpovede (ekonomická situácia zostane rovnaká 3 percentuálne body na 36 %). Nepriaznivé stanoviská si oproti minulému mesiacu odpísali 7 percentuálnych bodov (34 %). Vývoj ekonomických očakávaní občanov SR dokumentuje graf č. 3.

Graf č. 3

Aktuálnym údajom prepočítaným podľa metodiky Európskej komisie je koeficient – 10,4. Za posledný mesiac indikátor vzrástol o 6,5 bodu, prevyšuje hodnotu svojho dlhodobého priemeru a ako dokumentuje graf č. 4, respondenti sú o 1,2 bodu pesimistickejší než pred rokom.

Graf č. 4

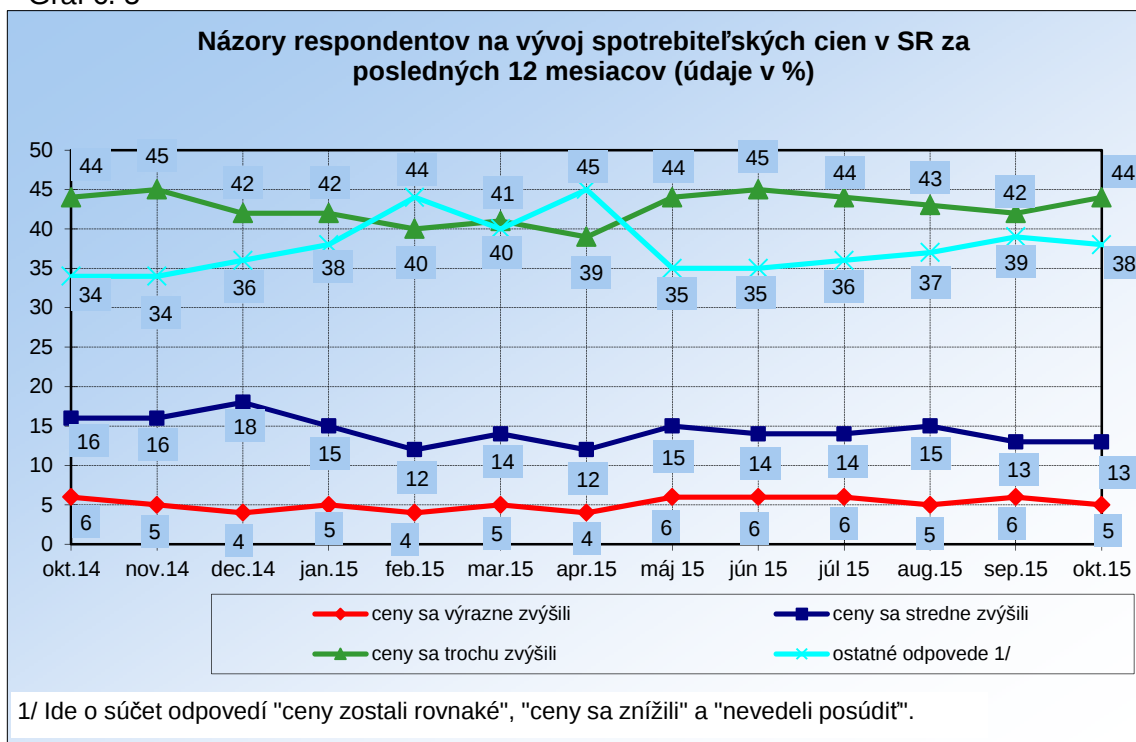

II. Spotrebiteľské ceny

II. 1. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov

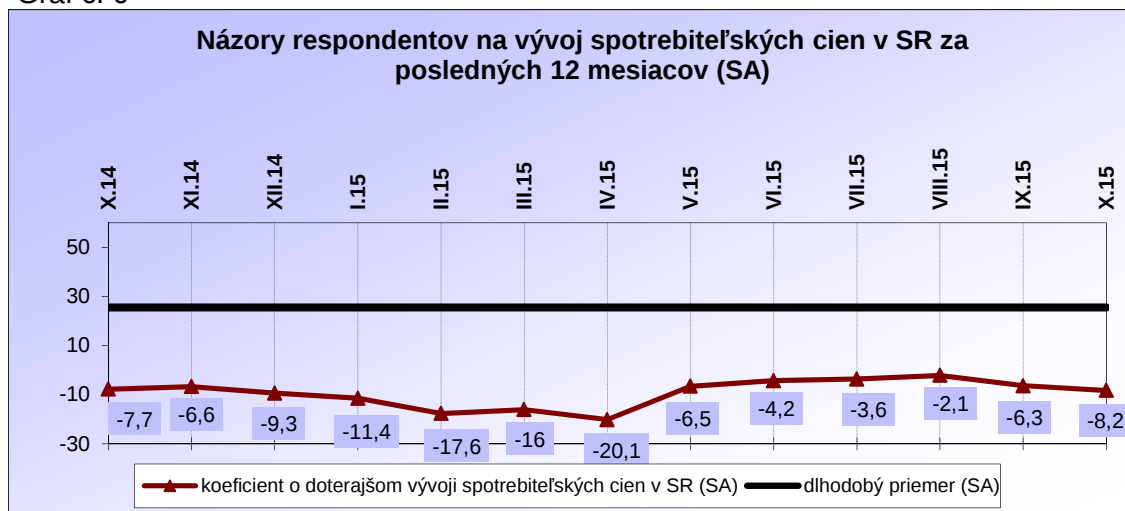
Pri hodnotení **doterajšieho vývoja spotrebiteľských cien** sa mierne znížila polarizácia variantov, o 1 percentuálny bod klesla frekvencia tvrdenia, že sa ceny výrazne zvýšili (na 5 %) a zároveň i pri odpovedi o nezmenenom stave cien (na 26 %). Pribudli 2 percentuálne body pri výroku ceny sa trochu zvýšili (44 %). Dvomi vyjadreniami sa podiel oproti minulému mesiacu nezmenil (ceny sa stredne zvýšili 13 % a ceny sa znížili 6 %). Z dôvodu prehľadnosti sú v grafe č. 5 niektoré vyjadrenia zahrnuté do kategórie ostatné odpovede.

Graf č. 5

Vyjadreniam o doterajšom vývoji spotrebiteľských cien možno priradiť koeficientovú hodnotu -8,2. Znamenala zníženie inflačného napätia oproti minulému mesiacu o 1,9 bodu a mierny pokles obáv zo zvyšujúcich sa cien v porovnaní so stavom pred rokom (o 0,5 bodu). Aktuálny výsledok je priaznivejší ako dlhodobý priemer. Prepočítané hodnoty od októbra minulého roka prezentuje graf č. 6.

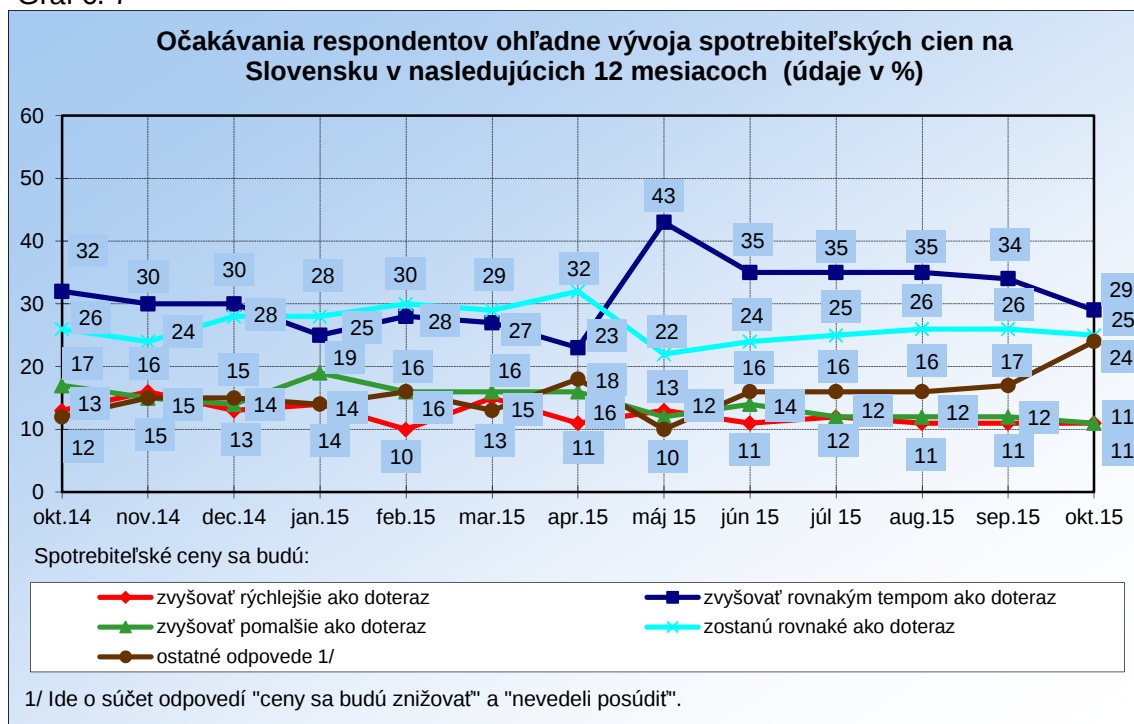
Graf č. 6

II. 2. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien v nadchádzajúcom období

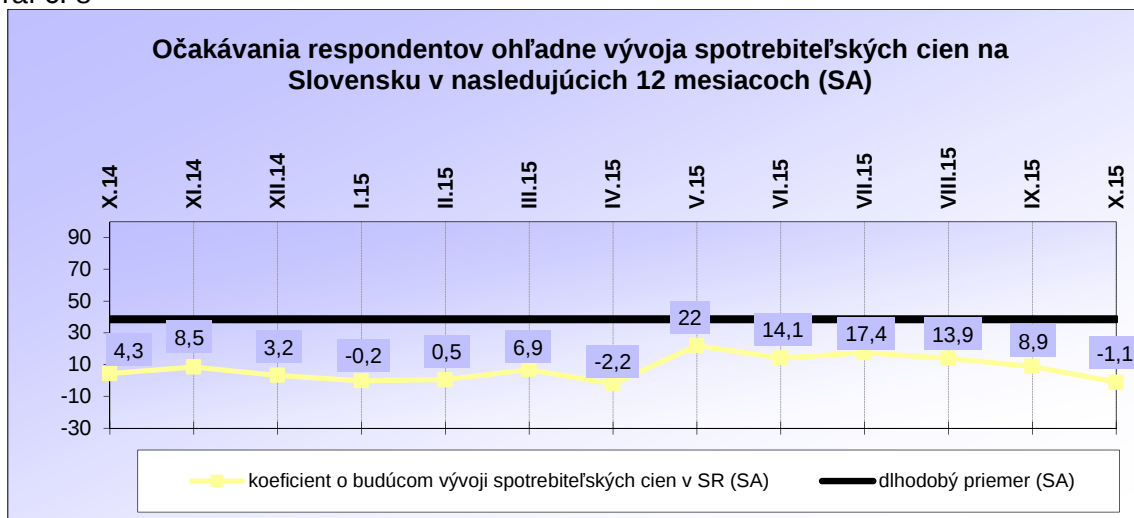
Oproti septembru 2015 najväčší medzimesačný rozdiel zaznamenal sezónne očistený indikátor odhadu **vývoja spotrebiteľských cien na Slovensku v nasledujúcich 12 mesiacoch**. Pri variante o znižovaní cenovej hladiny podiel vzrástol o 8 percentuálnych bodov na 13 %, výskyt sa znížil zhodne o 1 percentuálny bod pri odpovedi ceny ostanú rovnaké ako teraz (na 25 %) a pri tvrdení o pomalšom zvyšovaní cien (na 11 %). Pri výroku ceny sa budú zvyšovať rovnakým tempom ako doteraz zastúpenie kleslo o 5 percentuálnych bodov na 29 %. Najradikálnejší variant (ceny sa budú zvyšovať rýchlejším tempom ako doteraz) potvrdil svoju stabilitu oproti minulému mesiacu (11 %). Výsledky prezentuje nasledujúci graf.

Graf č. 7

Laické odhady budúceho vývoja spotrebiteľských cien dosiahli v októbri 2015 hodnotu -1,1, čo signalizovalo pokles napätia z predpokladaného vývoja cien oproti septembru 2015 o 10 bodov. Aktuálne je výsledok priaznivejší ako dlhodobý priemer a spotrebiteľia prezentovali menej obáv zo zvyšovania cien ako v rovnakom období minulého roka (o 5,4 bodu). Graf č. 8 ilustruje cenové predpovede obyvateľov od októbra 2014.

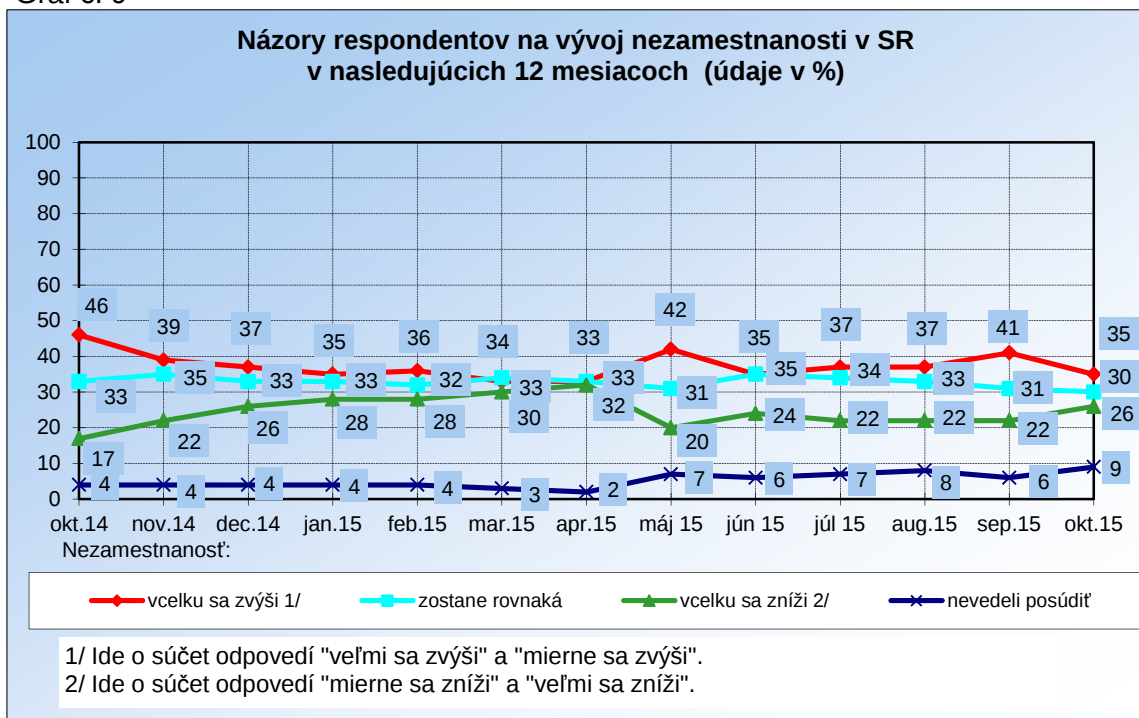
Graf č. 8

III. Očakávaný vývoj nezamestnanosti

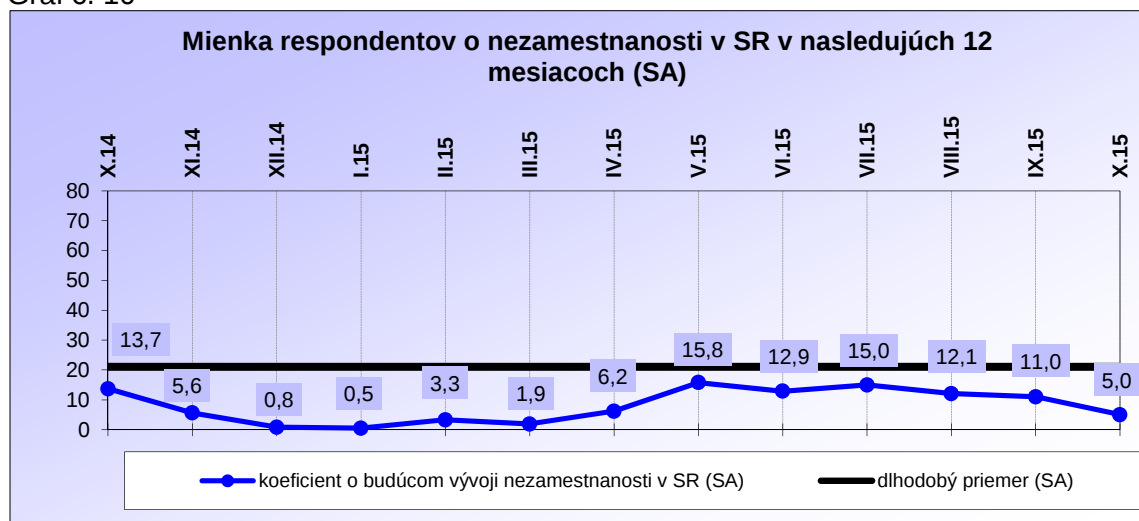
Ďalším ukazovateľom bol indikátor o **vývoji nezamestnanosti v nasledujúcich 12 mesiacoch**. Oproti minulému mesiacu prieskum naznačil o 6 percentuálnych bodov menej pesimistických tvrdení (nezamestnanosť sa zvýši, 35 %) a o 1 percentuálny bod menej neutrálnych stanovísk (nezamestnanosť bude rovnaká, 30 %), pričom podiel optimizmu (nezamestnanosť sa zníži) vzrástol o 4 percentuálne body na 26 %. Graf č. 9 poskytuje prehľad laických prognóz vývoja nezamestnanosti od októbra 2014.

Graf č. 9

Pri očakávanom vývoji nezamestnanosti obsahovala indexová hodnota (+5) menej pesimizmu ako pred mesiacom (o 6 bodov) i ako pred rokom (o 8,7 bodu). Aktuálny výsledok je priaznivejší ako dlhodobý priemer. Prepočítané údaje o očakávanom vývoji nezamestnanosti prezentuje graf č. 10.

Graf č. 10

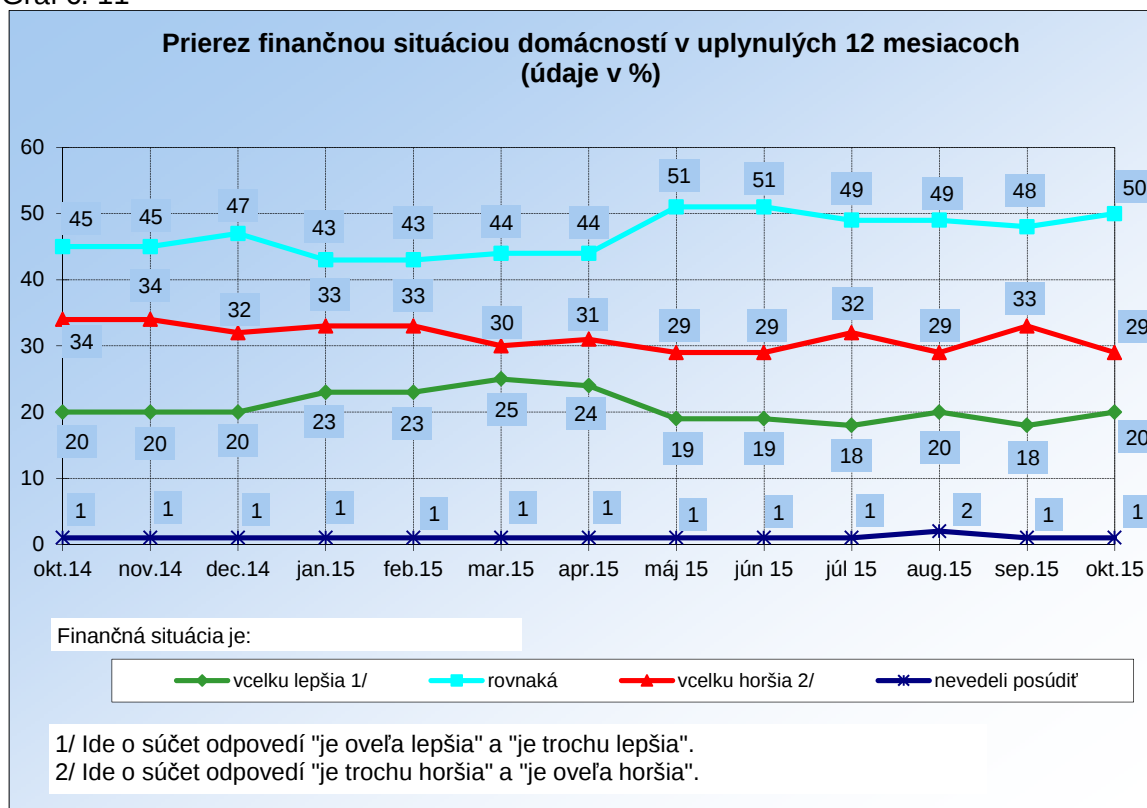

IV. Finančná situácia v domácnostiach

IV. 1. Mienka o vývoji finančnej situácie domácností v uplynulých 12 mesiacoch

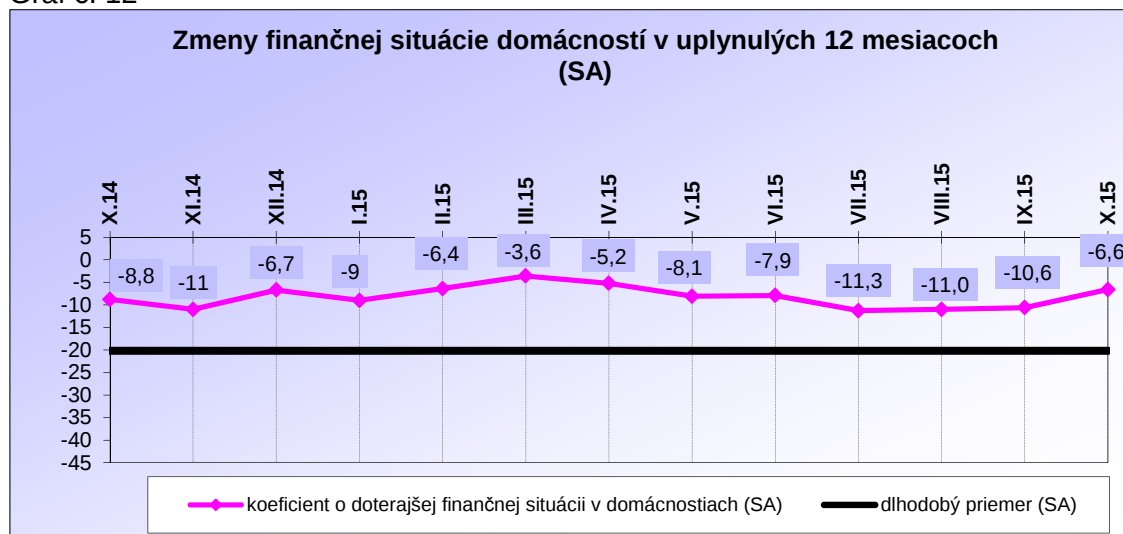
Pri posudzovaní **doterajšieho vývinu finančnej situácie v domácnosti** sa sezónne očistený indikátor taktiež zlepšil. Frekvencia záporných tvrdení (situácia sa zhoršila) klesla o 4 percentuálne body na 29 %, a zhodne o 2 percentuálne body vzrástol výskyt kladných výrokov (situácia sa zlepšila, 20 %) i podiel neutrálnych vyjadrení (situácia sa nezmenila, 50 %). Zobrazenie výsledkov od októbra 2014 poskytuje graf č. 11.

Graf č. 11

V októbri 2015 oproti predchádzajúcemu mesiacu index naznačil zlepšenie hodnotení doterajšieho vývoja finančnej situácie v domácnosti o 4 body. Aktuálna hodnota -6,6 bola o 2,2 bodu priaznivejšia ako pred rokom a prevyšovala aj úroveň svojho dlhodobého priemeru. Vývoj názorov na stav rodinných financií dokumentuje nasledujúci graf.

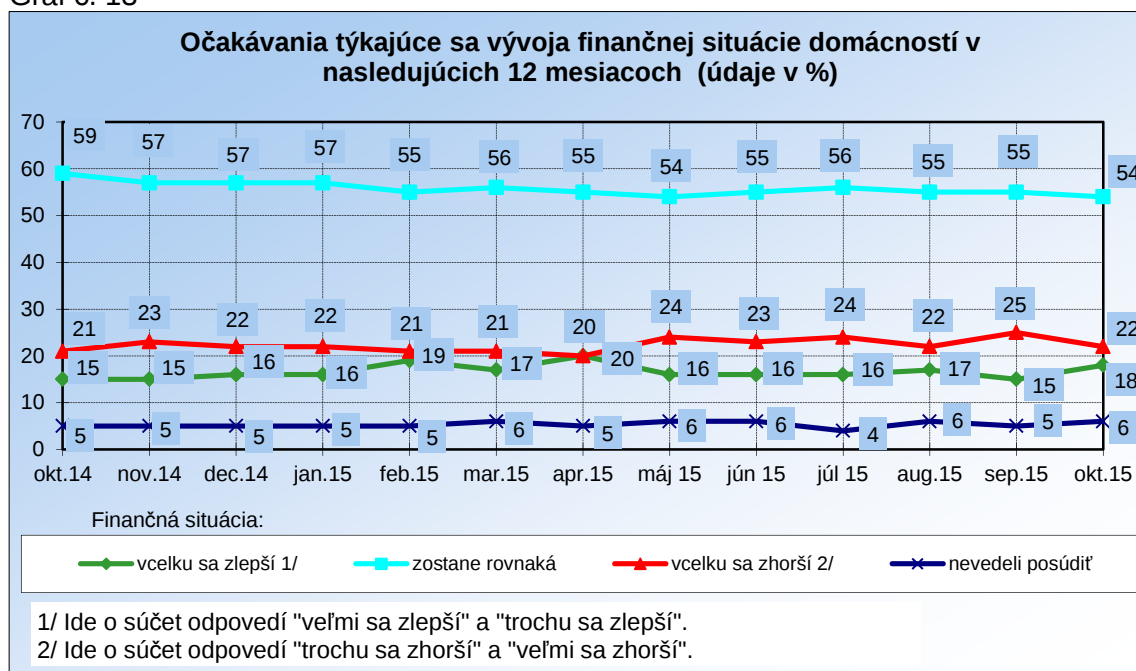
Graf č. 12

IV. 2. Ako obyvatelia odhadujú vývoj finančnej situácie svojich domácností v nadchádzajúcich 12 mesiacoch

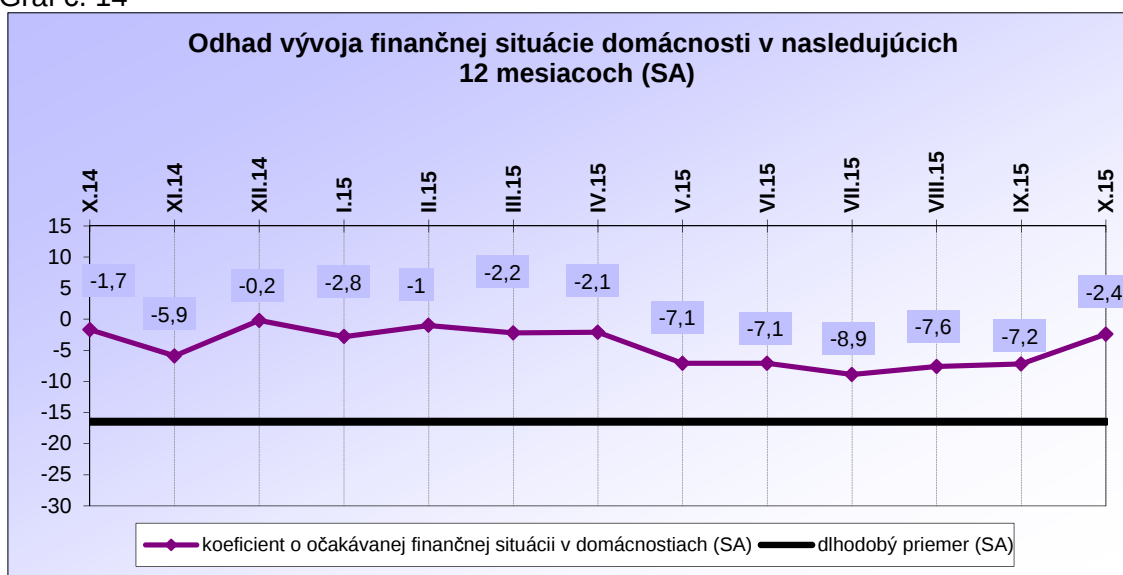
Aj medzimesačné porovnanie **odhadovaného vývoja finančnej situácie v domácnosti** indikovalo zlepšenie. Kladný výrok (finančná situácia sa zlepší) sa posilnil o 3 percentuálne body na 18 %, na zápornom póle (finančná situácia sa zhorší) sa frekvencia oslabila rovnako o 3 percentuálne body na 22 %, pričom pri neutrálnom variante (finančná situácia sa nezmení) bol výskyt tvrdení o 1 percentuálny bod nižší (54 %) ako pred mesiacom. Graf č.13 zobrazuje vývoj hodnôt od októbra 2014.

Graf č. 13

Prepočítaný indikátor o očakávanom vývoji finančnej situácie v domácnostiach má v aktuálnom výskume hodnotu -2,4. Tento výsledok je o 4,8 bodu priaznivejší ako hodnota za predchádzajúci mesiac a prevyšuje i svoj dlhodobý priemer, no zaostáva za koeficientom z rovnakého obdobia minulého roku (o 0,7 bodu). Nasledujúci graf prináša znázornenie vývoja indikátora od októbra 2014.

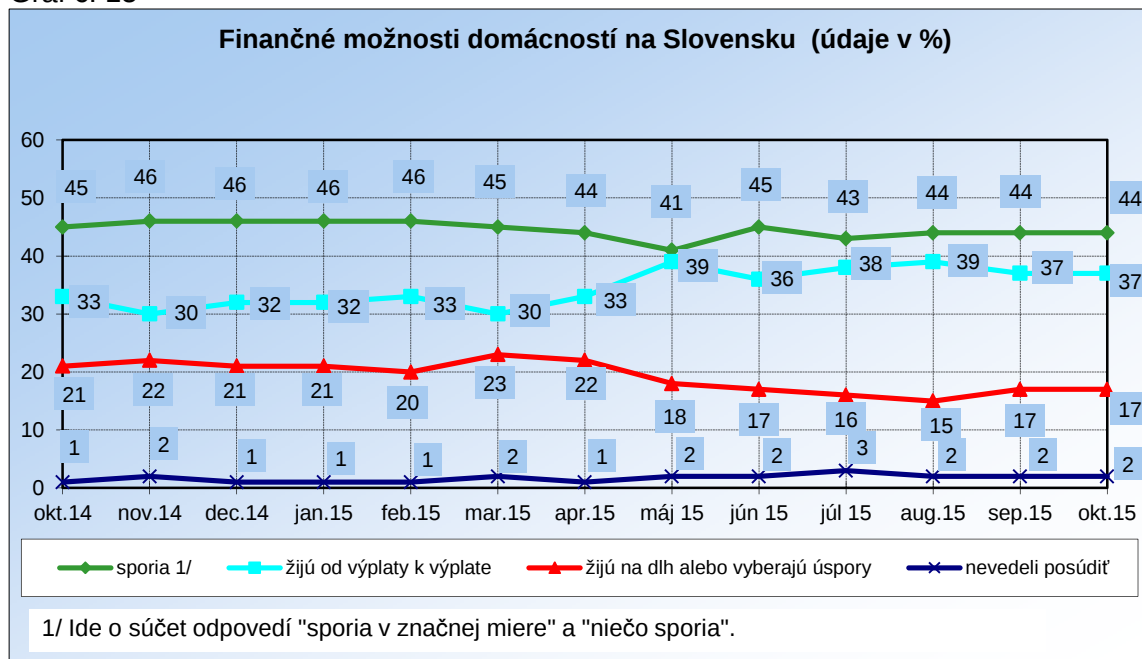
Graf č. 14

IV. 3 Reflexia súčasnej finančnej situácie v domácnostiach

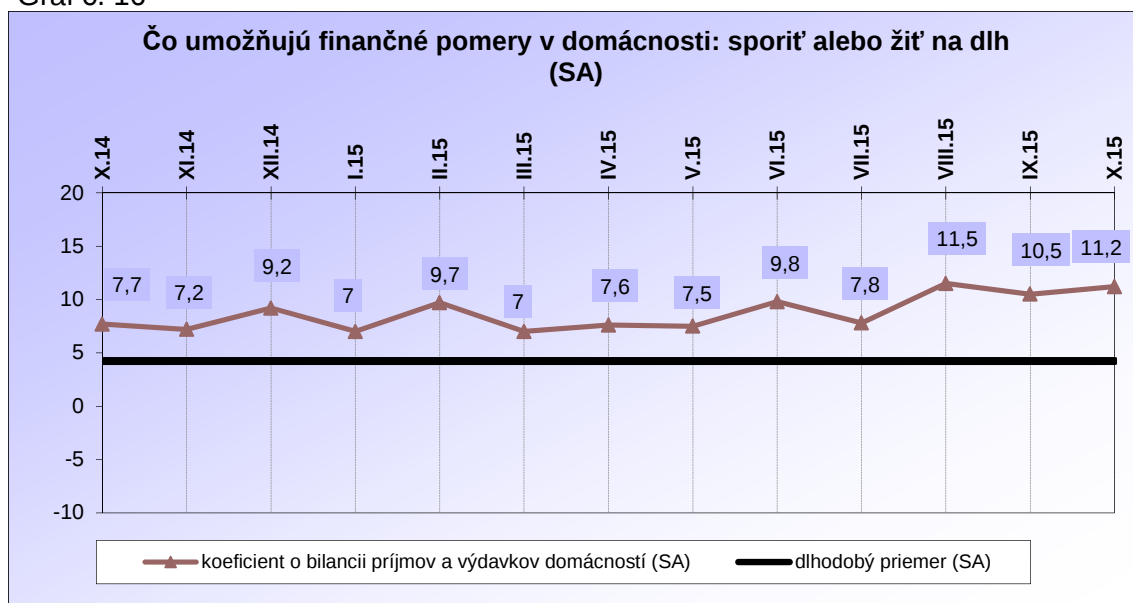
Pri **bilancii príjmov a výdavkov domácností** sa situácia oproti minulému mesiacu v percentuálnom vyjadrení nezmenila. Výskyt rodín, ktoré dokážu usporiť časť svojich príjmov zostal na septembrovej úrovni 44 %, domácnosti s vyrovnaným rozpočtom na 37% a podiel tých, čo nedokážu sporiť, ale siahajú na úspory alebo žijú na dlh sa stabilizoval na 17 %. Vývoj názorov od októbra 2014 prezentuje graf č.15.

Graf č. 15

Podľa výsledkov prieskumu na Slovensku v októbri 2015 prevažovali domácnosti, ktoré dokázali časť svojich príjmov usporiť, čo sa zobrazilo v kladnom výsledku prepočítaného koeficienta +11,2. Táto hodnota vyjadrovala o trochu priaznivejší stav ako pred mesiacom (o 0,7 bodu), prevyšovala výsledok zistený pred rokom (o 3,5 bodu) i úroveň svojho dlhodobého priemeru. Prepočítané údaje o stave financií domácností zobrazuje graf č. 16.

Graf č. 16

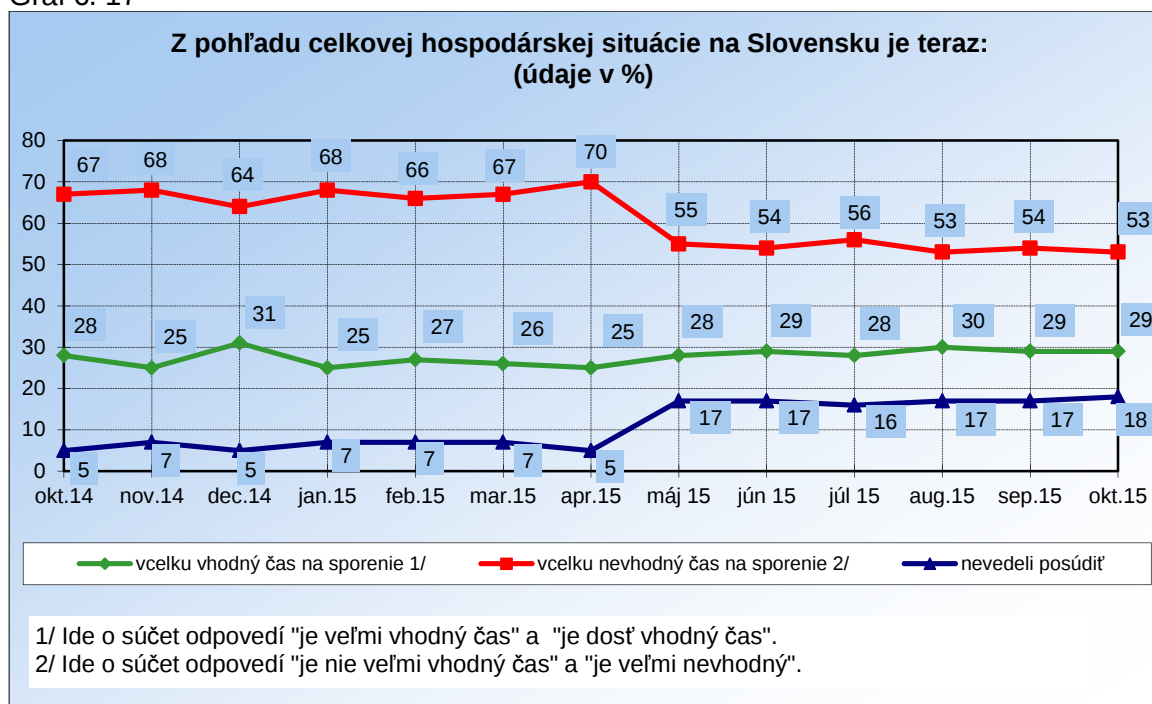

V. Sporenie občanov

V. 1. Sporenie na Slovensku z pohľadu verejnosti

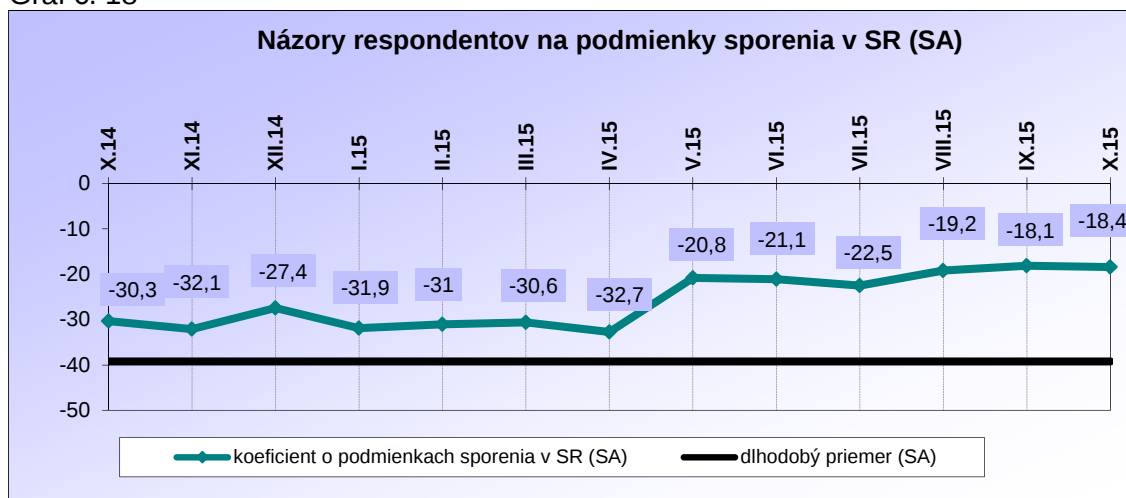
Pri posudzovaní **podmienok sporenia** skupina respondentov s preferenciou kladných tvrdení (je vcelku vhodný čas na sporenie) oproti predchádzajúcemu mesiacu ostala stabilizovaná na 29 %. Na protipóle (je vcelku nevhodný čas na sporenie) predstavoval úbytok 1 percentuálny bod (na 53 %). Respondenti s neutrálnym posudkom (nie je ani vhodný ani nevhodný čas na sporenie) zaznamenali vo svojom zastúpení (18 %) rovnaký prírastok (1 percentuálny bod). Graf č. 17 znázorňuje vývoj mienky za posledný rok.

Graf č. 17

Prepočítaný sezónne očistený výsledok o atmosfére sporenia dosiahol hodnotu -18,4 a oproti septembru 2015 sa znížil o 0,3 bodu. V porovnaní s októbrom 2014 bol priaznivejší o 11,9 bodu a naďalej prevyšoval i úroveň dlhodobého priemeru. Prehľad údajov za posledných 13 mesiacov poskytuje graf č. 18.

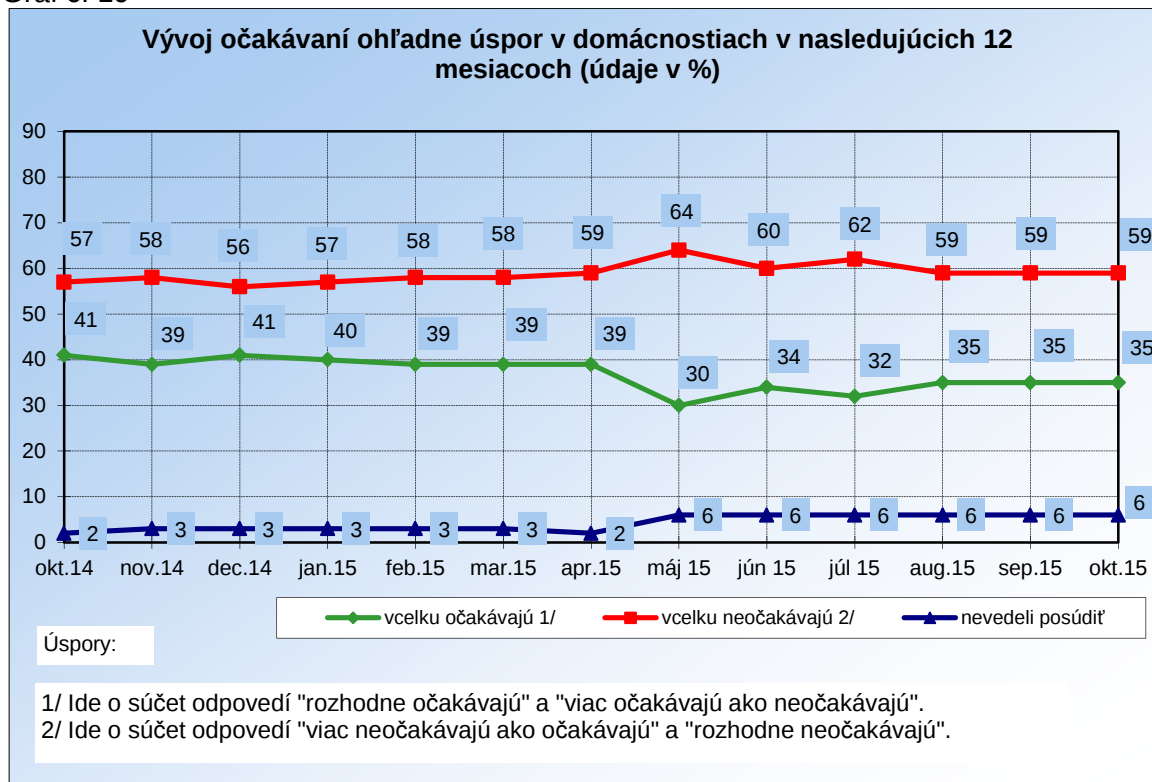
Graf č. 18

V. 2. Perspektívy sporenia v domácnostiach

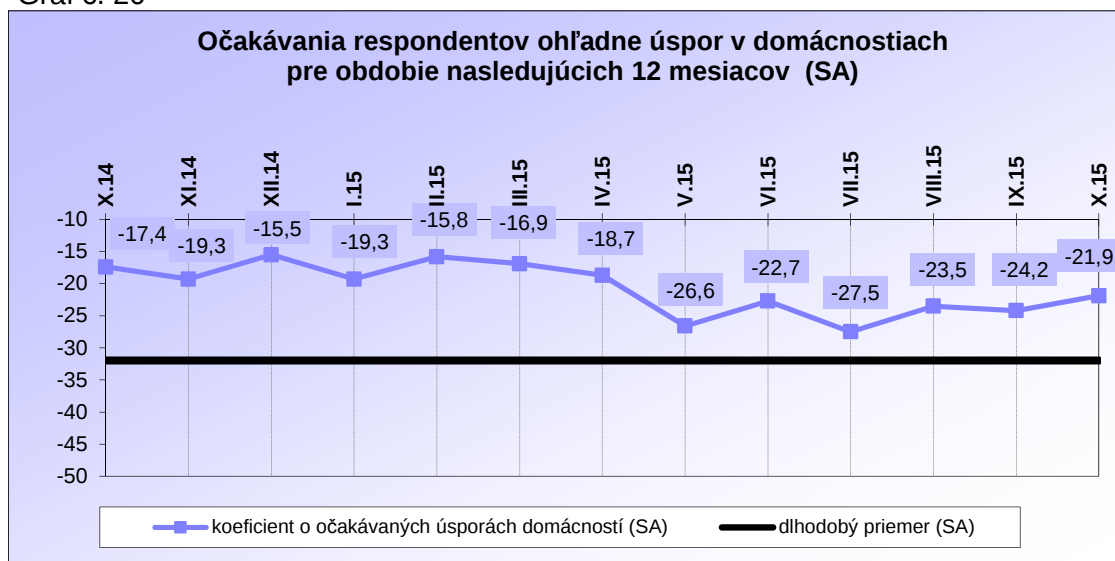
V októbri sa pri indikátore **perspektív úspor v domácnostiach** potvrdil výsledok z minulého mesiaca. Frekvencia optimistických tvrdení (očakávajú úspory) zostala na úrovni 35 % a podiel pesimistických vyjadrení (neočakávajú úspory) na 59 %. Vývoj mienky obyvateľov od októbra 2014 zobrazuje graf č. 19.

Graf č. 19

Koeficient vypovedajúci o perspektívach úspor v domácnostiach dosiahol v októbri 2015 hodnotu -21,9, ktorá naďalej prevyšovala dlhodobý priemer. V odpovediach respondentov bolo menej pesimizmu (o 2,3 bodu) pri porovnaní so stavom pred mesiacom, avšak viac oproti rovnakému obdobiu minulého roka (o 4,5 bodu). Výsledky o perspektívach úspor domácností prezentuje nasledujúci graf (č. 20).

Graf č. 20

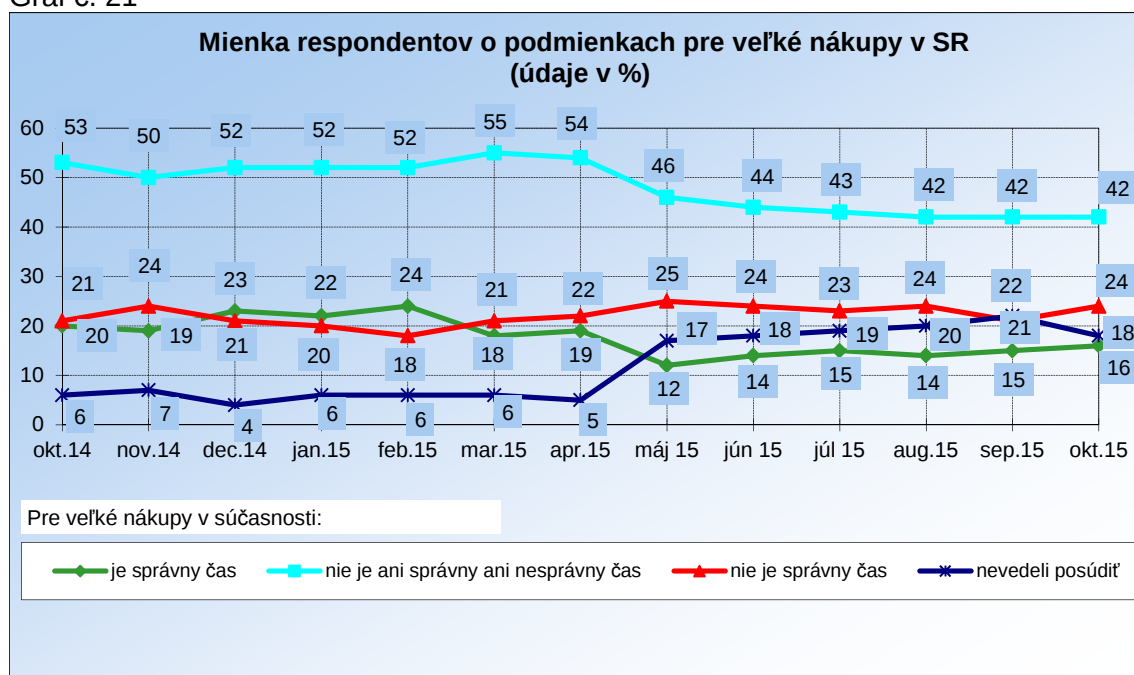

VI. Spotrebiteľské úmysly domácností

VI. 1. Verejná mienka o výhodnosti veľkých nákupov na Slovensku

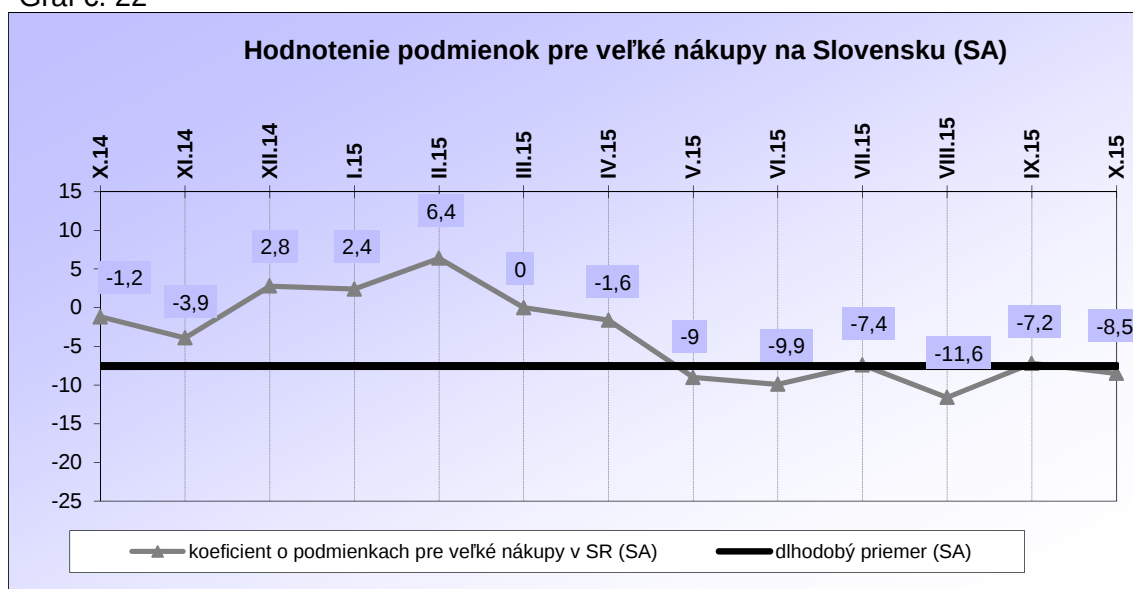
Parametre **hodnotenia podmienok pre veľké nákupy** sa v októbri viac polarizovali. Kladne (je správny čas na veľké nákupy) odpovedalo 16 % respondentov, čo bolo o 1 percentuálny bod viac tvrdení ako v septembri. Podiel neutrálnej odpovede (nie je správny ani nesprávny čas) ostal stabilizovaný na úrovni 42 % a záporné výroky (nie je správny čas na veľké nákupy) mali o 3 percentuálne body vyššiu frekvenciu (24 %) v porovnaní so stavom pred mesiacom. Rozdelenie názorov za posledných 13 mesiacov ilustruje graf č. 21.

Graf č. 21

Transformovaný výsledok o podmienkach na veľké nákupy je -8,5. Aktuálny údaj je situovaný blízko úrovne dlhodobého priemeru. Hodnotenia respondentov sú nepriaznivejšie ako pred mesiacom (o 1,3 bodu) aj pred rokom (rozdiel oproti októbru 2014 predstavuje 7,3 bodu). Graf č. 22 zobrazuje prepočítané štatistické zistenia za posledný rok.

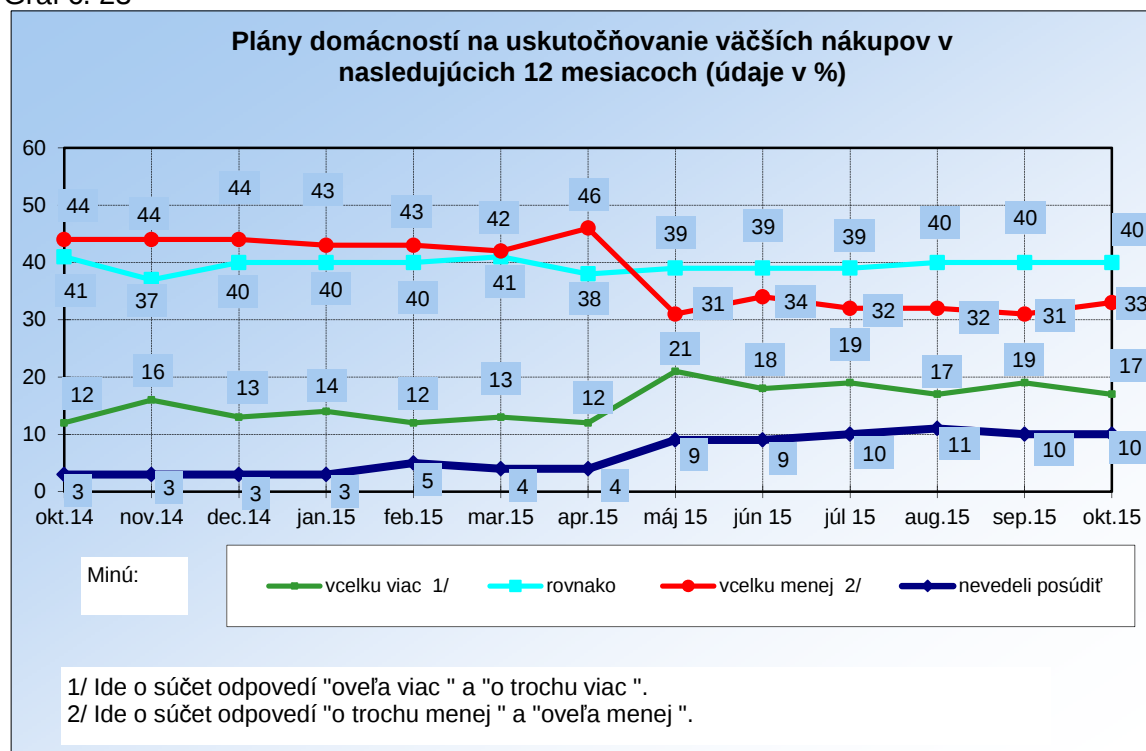
Graf č. 22

VI. 2. Perspektívnosť veľkých nákupov domácností v nadchádzajúcom období

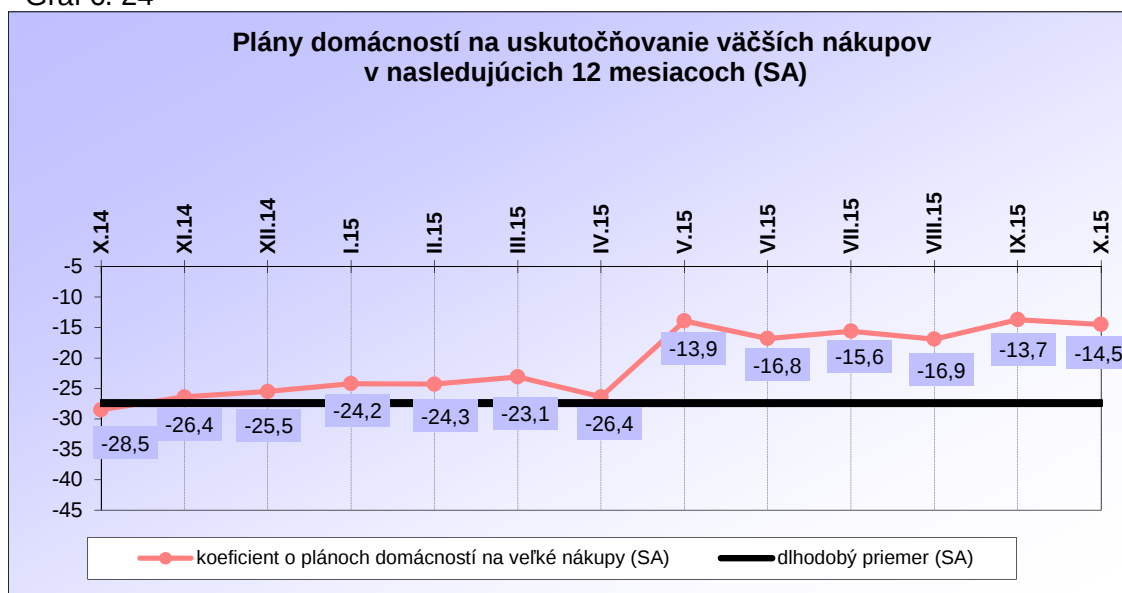
Indikátor o **plánoch domácností na nákup predmetov dlhodobej spotreby** sa medzimesačne zhoršil. Podiel rodín, ktoré plánujú svoje výdavky na nákup predmetov ako nábytok, koberce, biela a čierna technika zvýšiť, oproti zisteniu spred mesiaca klesol o 2 percentuálne body na 17 % a neutrálny variant (plánujú minúť na veľké nákupy rovnako ako pred rokom) zaznamenal nezmenený stav (40 %). Úmysel poklesu výdavkov mal vyšší výskyt o 2 percentuálne body (33 %). V grafe č. 23 je ilustrácia zistení od októbra 2014.

Graf č. 23

Indexovým zobrazením výsledkov o výdavkoch na veľké nákupy v domácnosti bola hodnota -14,5 vyjadrujúca o 0,8 bodu nižší investičný potenciál ako pred mesiacom. Medziročné porovnanie vychádza priaznivo, oproti rovnakému obdobiu minulého roka je aktuálny potenciál väčší o 14 bodov a preyšuje aj úroveň svojho dlhodobého priemeru. Vývoj postojov transformovaných do koeficientov zobrazuje nasledujúci graf.

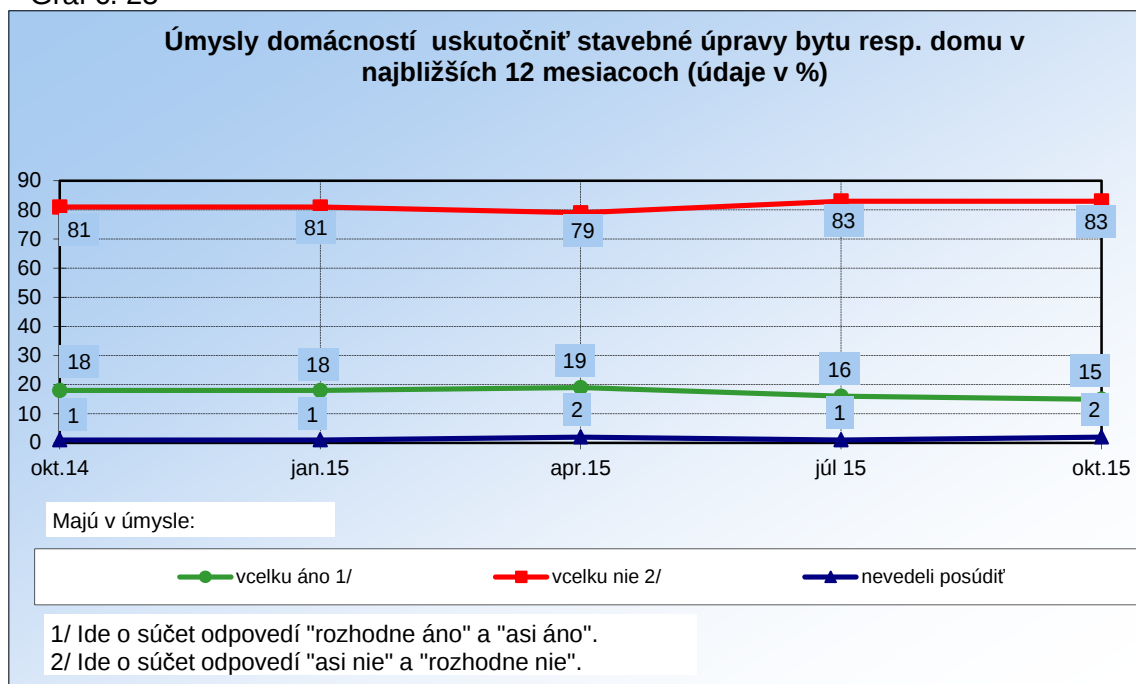
Graf č. 24

VI. 3. Investície do stavebných úprav bytu, resp. domu

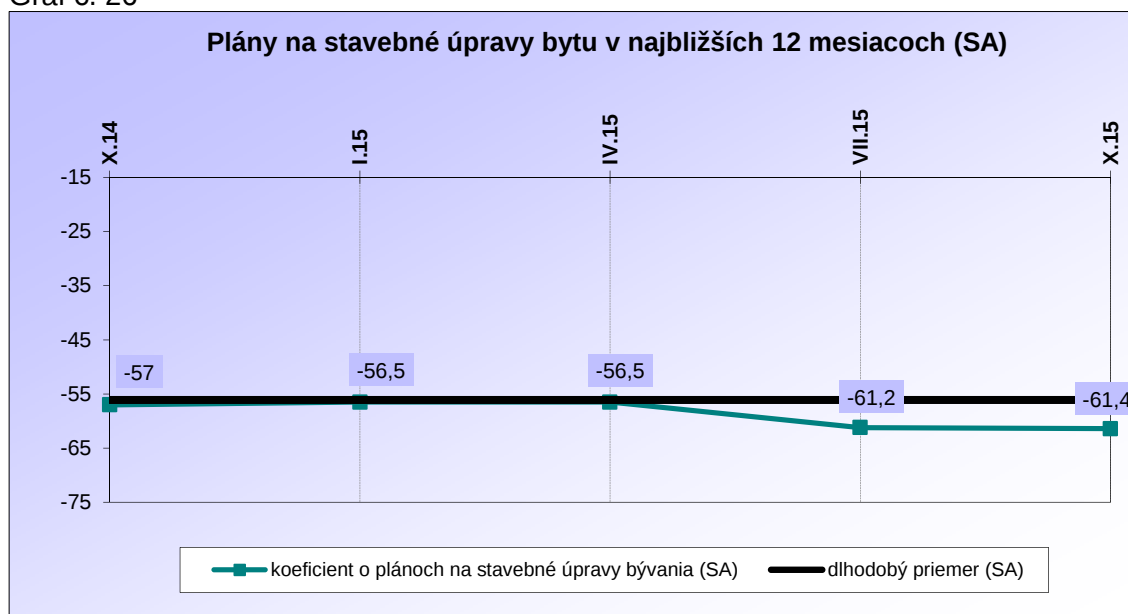
Nasledujúce investičné indikátory sa v súlade s metodikou EÚ monitorujú raz za tri mesiace. **Pri úmysle rekonštruovať svoje bývanie** sa výskyt záujemcov oproti júlu 2015 znížil o 1 percentuálny bod na úroveň 15 %. Z potenciálnych investorov 4 % uviedli vyjadrenie rozhodne áno a 11 % asi áno. Na protipóle (asi alebo určite nemajú v pláne realizovať stavebné úpravy bytu) sa podiel negatívnych odpovedí nezmenil (83 %). Prehľad výsledkov prináša graf č. 25.

Graf č. 25

Prepočítaným údajom v prípade investícií do stavebných úprav bytu je hodnota -61,4. Za posledné 3 mesiace sa index trochu znížil (o 0,2 bodu), nachádza sa pod úrovňou dlhodobého priemeru a vyjadruje nižší investičný potenciál ako v rovnakom období minulého roka (o 4,4 bodu). Prezentáciu výsledkov znázorňuje graf č. 26.

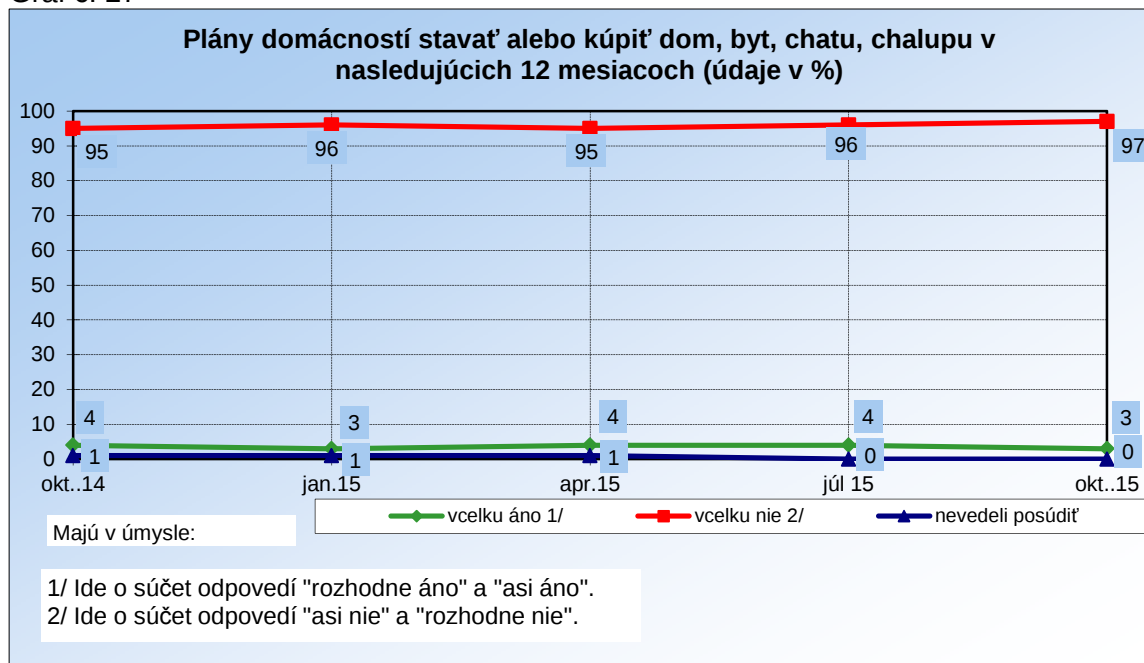
Graf č. 26

VI. 4. Plány na kúpu alebo stavbu domu, bytu, chaty, chalupy

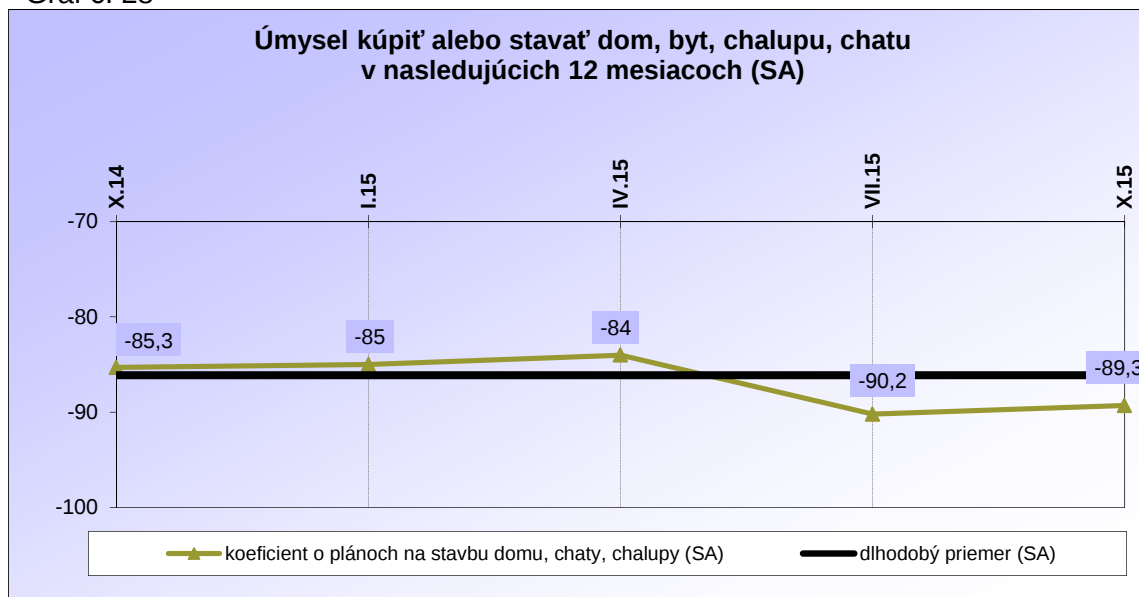
Pri zámere stavať alebo kupovať dom, byt, chatu, chalupu (3 %) bol záujem obyvateľov o 1 percentuálny bod nižší ako pred štvrtrokom, pričom väčšina domácností (97 %) poskytla negatívne stanovisko (asi alebo určite neplánuje investičné aktivity v tejto oblasti). Kladné odpovede mali nasledujúcu štruktúru: 1 % domácností uviedlo variant rozhodne áno a 2 % asi áno. V nasledujúcom grafe (č.27) možno porovnať vývoj plánov od októbra 2014.

Graf č. 27

Transformovaným výsledkom, ktorý charakterizoval veľké investície do domu, bytu, chaty, chalupy, je -89,3 (pozri graf č. 28). Investičný záujem bol v dôsledku zmeny vnútornej štruktúry odpovedí a zaokrúhľovania vyšší ako pred štvrtrokom (o 0,9 bodu), avšak nižší pred rokom (o 4 body) a zaostával tiež za úrovňou svojho dlhodobého priemeru.

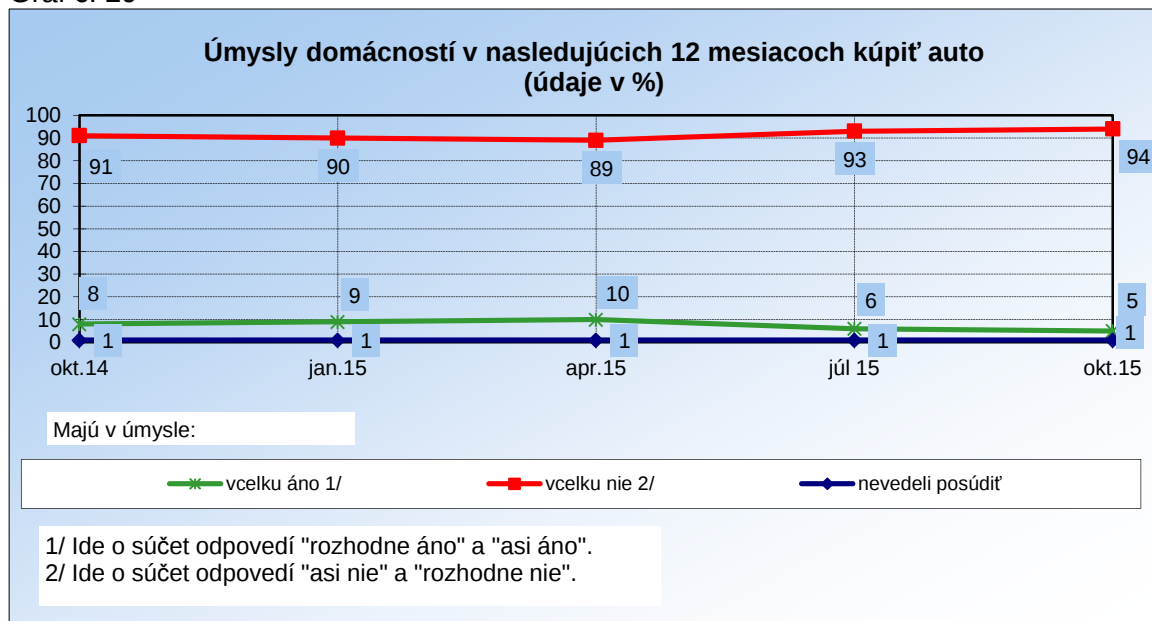
Graf č. 28

VI. 5. Úmysel kúpiť v blízkej budúcnosti auto

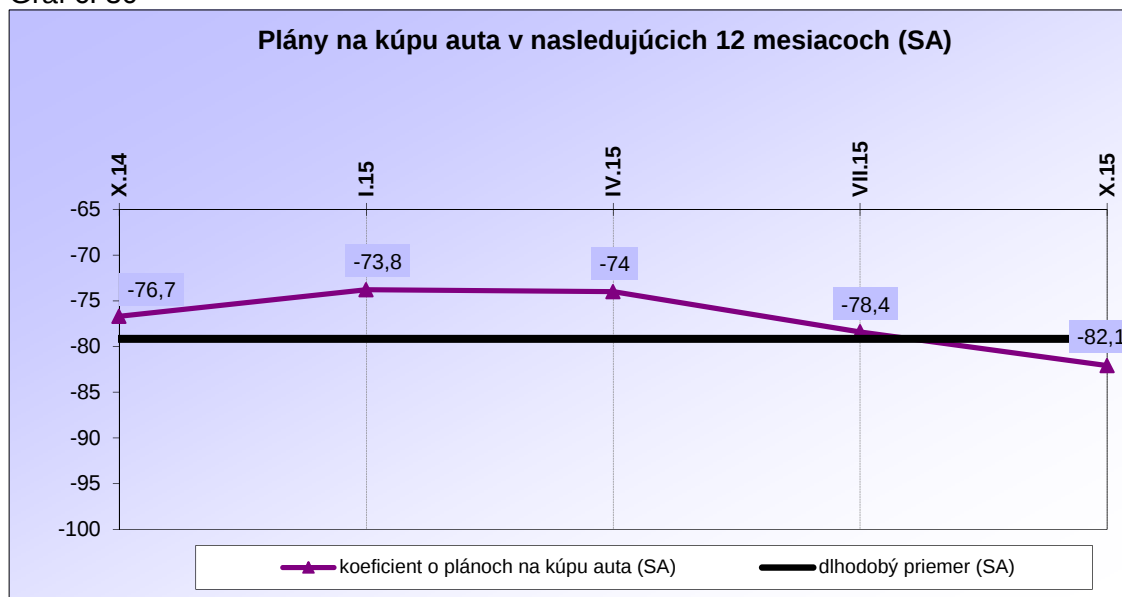
Pri **plánoch na kúpu auta** frekvencia kladných tvrdení klesla oproti minulému štvrťroku o 1 percentuálny bod na 5 %, (v štruktúre 1 % rozhodne áno, 4 % asi áno) a negatívna odpoveď bola zastúpená 94 % oslovených, ktorí (asi alebo určite) nemajú v pláne najbližších 12 mesiacov kupovať auto (bolo to o 1 percentuálny bod viac ako pred štvrťrokom). Vyjadrenia respondentov od októbra minulého roka sú zobrazené v grafe č. 29.

Graf č. 29

V októbri 2015 výsledok týkajúci sa investovania do osobného automobilu po prepočítaní dosiahol hladinu -82,1, ktorá je o 3,7 bodu nižšia ako pred troma mesiacmi a oproti rovnakému obdobiu minulého roka klesla o 5,4 bodu. Aktuálny výsledok zaostáva za úrovňou svojho dlhodobého priemeru. Prepočítané údaje o plánoch na zakúpenie motorového vozidla do domácnosti prezentuje graf č. 30.

Graf č. 30

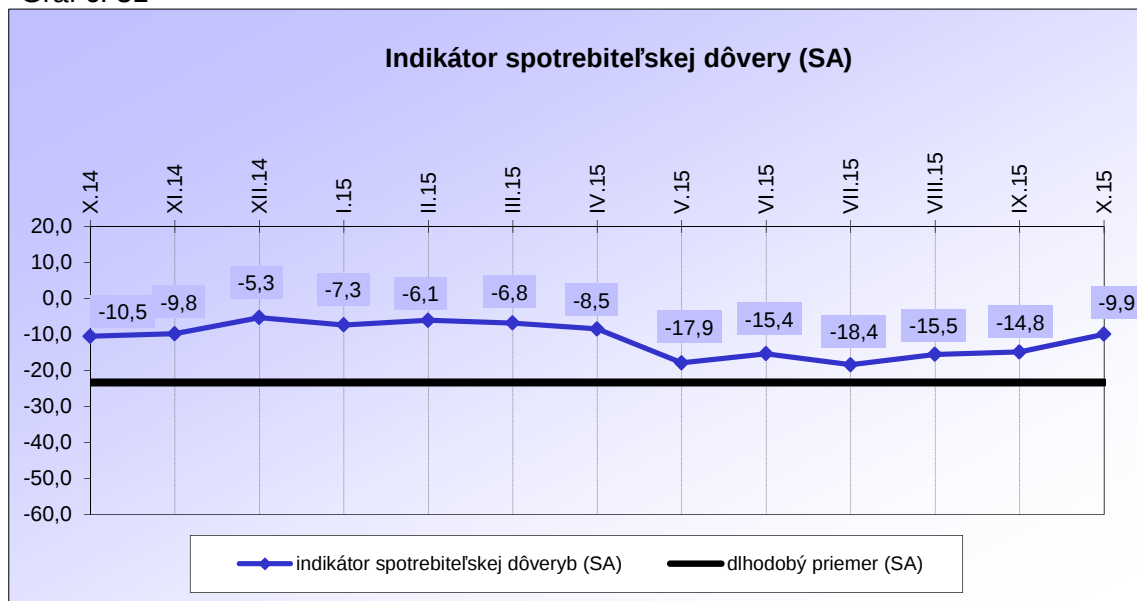

VII. Súhrnný indikátor spotrebiteľskej dôvery

VII. 1. Vývoj v SR

Od septembra 2001 prešla Európska komisia na vyjadrenie celkových nálad obyvateľov prostredníctvom indikátora, ktorý sumarizuje z pätnástich sledovaných štyri oblasti: očakávania vývoja ekonomiky a nezamestnanosti v štáte, očakávania vývoja finančnej situácie a úspor v domácnosti (nezamestnanosť vstupuje do priemeru s opačným znamienkom). Hodnoty príslušného koeficienta sa pohybujú v intervale od mínus sto do plus sto. V hodnote -100 sú sústredené maximálne obavy, nedôvera a pesimizmus, hodnota +100 vyjadruje maximálnu spotrebiteľskú dôveru, spokojnosť, optimizmus. Graf č. 31 prezentuje vývoj indikátora od októbra 2014.

Graf č. 31

Spotrebiteľská atmosféra sa v októbri zlepšila. Oproti septembru 2015 sezónne očistený **indikátor spotrebiteľskej dôvery** (-9,9) vzrástol o 4,9 bodu v dôsledku zníženia obáv pri všetkých zložkách (očakávaná hospodárska situácia na Slovensku, odhadovaný vývoj nezamestnanosti, predpokladaný vývoj finančnej situácie v domácnosti a perspektívy úspor v domácnosti). Aktuálny výsledok po sezónnom očistení prevyšoval i dlhodobý priemer.

Oproti stavu pred štvrťrokom sa súhrnný indikátor zlepšil o 8,5 bodu. V porovnaní s júlom pesimizmus klesol pri všetkých zložkách.

Komparácia so situáciou pred rokom vyznieva taktiež viac-menej pozitívne. Obavy spotrebiteľov boli v októbri 2015 celkovo o 0,6 bodu nižšie ako v rovnakom období predchádzajúceho roka. Pozitívny vývoj pri očakávanej nezamestnanosti bol negovaný nepriaznivým vývojom ostatných zložiek (perspektívy úspor v domácnosti, očakávaný vývoj hospodárskej situácie na Slovensku a predpokladaný vývoj finančnej situácie v domácnosti).

Po sezónnom očistení Európskou komisiou mal v októbri 2015 indikátor spotrebiteľskej dôvery hodnotu **-10,6**. Podľa nastavení vstupných parametrov (sledovaného obdobia, zvoleného modelu) a použitého softwaru sa výsledky sezónneho očistenia môžu vzájomne líšiť.

VII. 2 Indexy spotrebiteľskej dôvery v členských štátoch EÚ

Spotrebiteľský barometer je súčasťou medzinárodného projektu prieskumov, a preto možno výsledky krajín participujúcich na projekte porovnať. Nasledujúca tabuľka uvádza hodnoty indikátora spotrebiteľskej dôvery krajín EÚ. V tabuľke sú uverejnené údaje po sezónnom očistení.

Tabuľka č. 1 Spotrebiteľská dôvera v členských krajinách Európskej únie

Indikátor spotrebiteľskej dôvery	mar. 2015	apr. 2015	máj 2015	jún 2015	júl 2015	aug. 2015	sept. 2015	okt. 2015
Belgicko	-6,1	-6,2	-3,1	-3,2	-3,6	-2,9	-10,2	-9,3
Bulharsko	-33,2	-32,8	-29,4	-32,4	-33,3	-29,3	-30,6	-28,7
Česká republika	+0,3	+1,6	+1,1	+2,9	+1,3	+0,5	-0,9	+0,7
Dánsko	+21,9	+20,8	+19,3	+18,7	+16,0	+16,7	+13,4	+13,0
Nemecko	+3,2	+3,3	+3,0	+2,8	+1,4	+0,7	-2,9	-4,6
Estónsko	-1,3	-3,8	-8,8	-7,3	-8,4	-7,4	-5,9	-5,2
Írsko	+16,4	+20,5	+15,0	+16,0	+12,0	+11,4	+12,3	:
Grécko	-31,0	-40,5	-43,6	-46,8	-52,9	-64,8	-64,2	-59,6
Španielsko	+1,7	+3,6	1,5	-0,4	0,0	-1,3	-2,6	-1,2
Francúzsko	-14,3	-16,0	-17,8	-17,8	-18,6	-17,5	-13,7	-16,7
Chorvátsko	-23,5	-22,0	-21,7	-21,2	-21,6	-21,3	-21,5	-19,7
Taliansko	-4,5	-7,1	-8,9	-7,8	-11,6	-9,2	-5,8	-2,0
Cyprus	-31,9	-21,9	-18,5	-19,5	-21,2	-14,1	-13,0	-9,3
Lotyšsko	-5,1	-4,0	-5,5	-9,1	-7,0	-7,0	-11,5	-8,3
Litva	-4,7	-5,8	-6,0	-8,3	-8,7	-8,0	-10,4	-7,5
Luxembursko	-2,8	0,0	+2,7	+1,4	+1,9	+1,6	+0,2	-1,7
Maďarsko	-23,0	-23,6	-21,1	-25,2	-23,8	-21,4	-26,1	-17,5
Malta	-1,7	+0,7	+0,8	+0,6	-1,0	-2,8	+0,8	+2,7
Holandsko	+8,0	+5,1	+6,2	+10,0	+7,3	+11,0	+8,8	+3,8
Rakúsko	-9,8	-10,9	-10,9	-11,1	-11,8	-11,3	-12,5	-15,1
Poľsko	-14,1	-10,1	-13,5	-12,0	-14,6	-14,3	-15,6	-13,4
Portugalsko	-17,4	-20,1	-19,6	-18,6	-19,0	-18,7	-16,9	-17,8
Rumunsko	-17,0	-17,5	-17,3	-16,2	-17,5	-16,6	-16,8	-15,2
Slovinsko	-14,6	-10,8	-9,7	-6,2	-12,5	-4,2	-5,2	-9,3
<i>Slovensko</i>	-7,5	-7,7	-17,2	-14,3	-17,0	-14,8	-15,3	-10,6
Fínsko	+10,2	+11,8	+14,6	+12,1	+9,8	+10,9	+7,5	+5,8
Švédsko	+12,4	+9,3	+10,2	+10,8	+10,5	+10,7	+9,3	+9,0
Veľká Británia	+5,6	+6,9	+1,1	+5,1	+3,0	+2,8	+0,4	+0,3
Európska únia spolu*	-1,8	-2,2	-4,0	-3,3	-4,9	-4,7	-5,5	-5,7

: v čase zverejnenia nebol údaj k dispozícii

* ide o vážený priemer; váhami sú podiely členských štátov na konečnej spotrebe domácností EÚ; od júla 2013 sú v agregáte EÚ zahrnuté výsledky Chorvátska; v januári 2015 boli aktualizované váhy a revidovaný časový rad EÚ

Z tabuľky vyplýva, že z 27 štátov, ktoré v októbri 2015 poskytli údaje o náladách spotrebiteľov, prevládala podľa indikátora spotrebiteľskej dôvery v 20 členských štátoch Európskej únie nedôvera nad dôverou. Oproti júlu 2015 sa rozpätie vyskytujúcich sa hodnôt zvýšilo zo 68,9 bodu na 72,6 bodu (interval od -59,6 do +13). Kladné výsledky boli v októbri 2015 zistené v 7 štátoch: v Dánsku (+13,0), vo Švédsku (+9), vo Fínsku (+5,8), v Holandsku (+3,8), v Malte (+2,7), v Česku (+0,7) a vo Veľkej Británii (+0,3). Najnižšia hodnota charakterizovala spotrebiteľskú atmosféru v Grécku (-59,6). Medzi štáty s jej najhorším hodnotením patrili v októbri 2015 okrem Grécka i Bulharsko (-28,7), Chorvátsko (-19,7), Portugalsko (-17,8) a Maďarsko (-17,5). V rebríčku 27 krajín usporiadaných podľa

klesajúceho indexu spotrebiteľskej dôvery sa Slovensko (s hodnotou -10,6 po sezónnom očistení) umiestnilo na 18. priečke. Európska únia ako celok v októbri 2015 dosiahla -5,7 s mierou pesimizmu o 0,2 bodu vyššou ako pred mesiacom. Porovnanie naznačuje, že zaostávanie Slovenska za priemerom Európskej únie v októbri 2015 predstavovalo 4,9 bodu.

Zhrnutie

Spotrebiteľská atmosféra sa v októbri zlepšila. Oproti septembru 2015 sezónne očistený **indikátor spotrebiteľskej dôvery** (-9,9) vzrástol o 4,9 bodu v dôsledku zníženia obáv pri všetkých zložkách (očakávaná hospodárska situácia na Slovensku, odhadovaný vývoj nezamestnanosti, predpokladaný vývoj finančnej situácie v domácnosti a perspektívy úspor v domácnosti). Aktuálny výsledok po sezónnom očistení bol o 0,6 bodu priaznivejší ako v rovnakom období minulého roka a prevyšoval i dlhodobý priemer.

V komparácii so septembrom 2015 pri ôsmich z 12 sezónne očistených indikátorov dôvera vzrástla (pri očakávanej inflácii medzimesačný rozdiel dosiahol 10 bodov), jeden ukazovateľ zaznamenal pokles (podmienky pre veľké nákupy) a 3 indikátory (plány domácností na nákup predmetov dlhodobej spotreby, podmienky sporenia v SR a bilancia príjmov a výdavkov v domácnosti) mali stabilizovaný vývoj.

Na základe kompozitných koeficientov možno konštatovať, že makroukazovatele ako celok i indexy za hospodárenie domácností zaznamenali mierne zlepšenie v komparácii so stavom pred mesiacom i štvrťrokom, makroukazovatele i v porovnaní so stavom pred rokom. Kompozitný indikátor investičných zámerov domácností indikoval zhoršenie pri porovnaní so stavom pred štvrťrokom a takmer nezmenený stav pri komparácii so situáciou pred rokom. Medzimesačne sa výsledky pre investície nedali porovnať kvôli štvrťročnej periodicite sledovania väčšiny príslušných ukazovateľov.

Podľa údajov Európskej komisie v rebríčku 27 štátov usporiadaných podľa klesajúceho indexu spotrebiteľskej dôvery sa Slovensko s hodnotou -10,6 (po sezónnom očistení) umiestnilo na 18. priečke. V októbri 2015 bola úroveň pesimizmu na Slovensku o 4,9 bodu vyššia ako v priemere za EÚ, kde dosiahla hodnotu -5,7.

Stručný prehľad výsledkov spracovania podľa percentuálnych podielov:

Zisťovanie Spotrebiteľský barometer, ktoré sa uskutočnilo v októbri 2015, mapovalo mienku občanov o hospodárskej situácii na Slovensku, zaoberalo sa sebareflexiou finančných pomerov domácností a priblížilo investičné zámery obyvateľstva. V prieskume sa dospelo k nasledujúcim zisteniam (dopočet do 100 % tvoria odpovede neviem posúdiť).

- Podľa mienky 17 % respondentov sa hospodárska situácia na Slovensku za posledných dvanásť mesiacov vcelku zlepšila, 38 % odpovedajúcich si myslí, že je rovnaká a rovnako 38 % opýtaných je presvedčených, že sa zhoršila.
- Pri očakávaniach do budúcnosti sa 18 % opýtaných vyjadrilo, že v priebehu nasledujúcich dvanástich mesiacov sa podľa ich názoru hospodárska situácia v SR vcelku zlepší. Viac ako tretina oslovených občanov (36 %) je presvedčená, že hospodárska situácia zostane rovnaká a približne tretina (34 %) počíta so zhoršením.
- Pri hodnotení doterajšieho vývinu spotrebiteľských cien 26 % respondentov tvrdí, že aktuálne ceny sú rovnaké ako pred rokom. Viac ako dve pätiny (44 %) oslovených si myslia, že ceny tovarov a služieb na Slovensku sa za posledných 12 mesiacov trochu

zvýšili, stredne sa zvýšili podľa 13 % opýtaných a 5 % je mienky, že sa zvýšili výrazne. Názor, že sa ceny znížili, mal 6 percentné zastúpenie.

- Viac ako polovica opýtaných (51 %) očakáva v budúcnosti zvyšovanie cien tovarov a služieb. Počas nasledujúcich dvanásť mesiacov 11 % oslovených občanov predikuje pomalšie tempo zvyšovania cien ako doteraz, podľa mienky 29 % respondentov sa ceny budú zvyšovať rovnakým tempom ako doposiaľ a 11 % odpovedajúcich predpokladá, v porovnaní so súčasným stavom, rýchlejšie zvyšovanie cien. Štvrtina (25 %) účastníkov prieskumu prognózuje ustálenú cenovú hladinu a 13 % respondentov očakáva jej znižovanie.
- Nezamestnanosť na Slovensku sa v nasledujúcich 12 mesiacoch podľa mienky 26 % respondentov vcelku zníži, približne tretina účastníkov prieskumu (30 %) zastáva názor, že zostane rovnaká a viac ako tretina (35 %) odpovedajúcich počíta s jej zvýšením.
- Za uplynulých 12 mesiacov sa podľa reakcií 20 % respondentov finančná situácia vlastnej domácnosti vcelku zlepšila, polovica oslovených osôb (50 %) odpovedala, že situácia ostala rovnaká a necelá tretina (29 %) opýtaných zaznamenala celkové zhoršenie finančných pomerov vo svojej domácnosti.
- Počas nasledujúcich dvanásť mesiacov finančná situácia vlastnej domácnosti sa podľa vyjadrení 18 % odpovedajúcich vcelku zlepší, podľa mienky viac ako polovice (54 %) opýtaných zostane rovnaká. Výhľad do blízkej budúcnosti je pre viac ako pätinu (22 %) respondentov nepriaznivý, pretože rátajú so zhoršením finančného krytia svojich potrieb v nasledujúcich 12 mesiacoch.
- Pri otázke, či majú dlhy alebo sporia, 44 % oslovených občanov uviedlo, že v ich domácnosti časť príjmu usporia, 37 % vystačí s finančnými prostriedkami od výplaty k výplate a 17 % má dlhy alebo žije z úspor.
- Necelá tretina oslovených občanov (29 %) sa vyjadrila, že v súčasnosti je vcelku vhodný čas na sporenie. Stúpenkami stanoviska, že v súčasnosti je na Slovensku vcelku nevhodný čas na sporenie, bolo 53 % účastníkov prieskumu.
- Pri otázke o úsporách sa optimisticky prejavila viac ako tretina (35 %) odpovedajúcich, ktorí očakávajú, že sa im v blízkej budúcnosti podarí usporiť nejaké finančné prostriedky. Takmer tri pätiny oslovených občanov (59 %) nepredpokladajú, že počas nasledujúcich dvanásť mesiacov nasporia nejaké peniaze.
- Najfrekvencovanejšou odpoveďou pri otázke, či je v súčasnosti správny čas na veľké nákupy, bol stredný variant, t.j. vyjadrenie, že je rovnako správny ako nesprávny (42 %). Za nevhodný čas na nákup predmetov dlhodobej spotreby považovalo súčasné obdobie 24 % opýtaných, naopak za vhodný 16 %.
- Z odpovedí na otázku, ktorá mapovala, či respondenti majú v pláne minúť viac alebo menej finančných prostriedkov na veľké nákupy, vyplynulo, že 17 % odpovedajúcich má v úmysle minúť v nasledujúcich 12 mesiacoch vyššiu finančnú čiastku než doteraz, 40 % opýtaných rovnakú ako doposiaľ. Odpoveď predpokladajúca nižšie výdavky na nákup nábytku, kobercov, bielej a čiernej techniky ako doteraz sa vyskytovala u tretiny (33 %) respondentov.
- Pätnásť percent domácností očakáva, že minie väčšiu sumu peňazí na stavebné úpravy bytu (zavedenie ústredného kúrenia, prestavbu sociálneho zariadenia a pod.), z nich 4 % rozhodne áno a 11 % asi áno. Protichodná odpoveď (neplánujú stavebné úpravy) je charakteristická pre 83 % domácností.

- Tri percentá domácností plánujú počas nasledujúcich 12 mesiacov kúpiť alebo stavať dom, byt, chalupu alebo chatu, z nich 1 % rozhodne áno a 2 % asi áno. Záporná odpoveď (nemajú v úmysle) sa vyskytovala mnohonásobne častejšie (97 %).
- V priebehu nasledujúcich 12 mesiacov má v pláne kúpiť auto spolu 5 % domácností, z nich 1 % rozhodne áno a 4 % asi áno. Zastúpenie opačného postoja (nemá v pláne) predstavovalo 94 %.

	Porovnanie			Indikátory (sezónne očistené)	Terenná fáza výskumu (zber údajov) SA												
	so SEP. 2015	s JÚL. 2015	s OKT.. 2014		X.14	XI.14	XII.14	I.15	II.15	III.15	IV.15	V.15	VI.15	VII.15	VIII.15	IX.15	X.15
1	↑	↑	↑	Doterajšia finančná situácia v domácnosti	-8,8	-11,0	-6,7	-9,0	-6,4	-3,6	-5,2	-8,1	-7,9	-11,3	-11,0	-10,6	-6,6
2	↑	↑↑	=	Očakávaná finančná situácia v domácnosti	-1,7	-5,9	-0,2	-2,8	-1,0	-2,2	-2,1	-7,1	-7,1	-8,9	-7,6	-7,2	-2,4
3	↑↑	↑↑	=	Doterajšia hospodárska situácia v SR	-15,3	-14,7	-9,8	-10,5	-5,5	-7,4	-5,6	-23,4	-21,6	-22,1	-23,2	-20,4	-15,3
4	↑↑	↑↑↑	↓	Očakávaná hospodárska situácia v SR	-9,2	-8,4	-4,7	-6,7	-4,1	-6,3	-6,8	-22,0	-18,7	-22,2	-18,4	-16,9	-10,4
5	↑	↑	=	Doterajšia inflácia	-7,7	-6,6	-9,3	-11,4	-17,6	-16,0	-20,1	-6,5	-4,2	-3,6	-2,1	-6,3	-8,2
6	↑↑↑	↑↑↑↑	↑↑	Očakávaná inflácia	4,3	8,5	3,2	-0,2	0,5	6,9	-2,2	22,0	14,1	17,4	13,9	8,9	-1,1
7	↑↑	↑↑↑	↑↑	Očakávaná nezamestnanosť	13,7	5,6	0,8	0,5	3,3	1,9	6,2	15,8	12,9	15,0	12,1	11,0	5,0
8	↓	↓	↓↓	Podmienky pre veľké nákupy v SR	-1,2	-3,9	2,8	2,4	6,4	0,0	-1,6	-9,0	-9,9	-7,4	-11,6	-7,2	-8,5
9	=	↑	↑↑↑	Plány domácností na veľké nákupy	-28,5	-26,4	-25,5	-24,2	-24,3	-23,1	-26,4	-13,9	-16,8	-15,6	-16,9	-13,7	-14,5
10	=	↑	↑↑↑	Podmienky sporenia v SR	-30,3	-32,1	-27,4	-31,9	-31,0	-30,6	-32,7	-20,8	-21,1	-22,5	-19,2	-18,1	-18,4
11	↑	↑↑	↓	Očakávané úspory domácností	-17,4	-19,3	-15,5	-19,3	-15,8	-16,9	-18,7	-26,6	-22,7	-27,5	-23,5	-24,2	-21,9
12	=	↑	↑	Bilancia príjmov a výdavkov domácností	7,7	7,2	9,2	7,0	9,7	7,0	7,6	7,5	9,8	7,8	11,5	10,5	11,2
13	X	↓	↓↓	Kúpa auta	-76,7	X	X	-73,8	X	X	-74,0	X	X	-78,4	X	X	-82,1
14	X	=	↓	Stavba domu, chaty, chalupy	-85,3	X	X	-85,0	X	X	-84,0	X	X	-90,2	X	X	-89,3
15	X	=	↓	Stavebné úpravy bývania	-57,0	X	X	-56,5	X	X	-56,5	X	X	-61,2	X	X	-61,4
	↑	↑↑	=	index spotrebiteľskej dôvery	-10,5	-9,8	-5,3	-7,3	-6,1	-6,8	-8,5	-17,9	-15,4	-18,4	-15,4	-14,8	-9,9

Vysvetlivky:

=	rovnaký výsledok resp. rozdiel menší ako 1 bod
↑	nepatrné zlepšenie (rozdiel 1-4,9 bodu)
↓	nepatrné zhoršenie (rozdiel 1-4,9 bodu)
↑↑	mierne zlepšenie (rozdiel 5-9,9 bodu)
↓↓	mierne zhoršenie (rozdiel 5-9,9 bodu)
↑↑↑	výraznejšie zlepšenie (rozdiel 10 bodov a viac)
↓↓↓	výraznejšie zhoršenie (rozdiel 10 bodov a viac)
●	historicky najpriaznivejšia hodnota
●●	historicky najhoršia hodnota
x	v uvádzanom období sa údaje za dané ukazovatele nezisťovali

Rekapitulácia	Počet indikátorov
medzimesačné zlepšenie	8
medzimesačne bez zmien	3
medzimesačné zhoršenie	1
štvrtročné zlepšenie	11
štvrtročne bez zmien	2
štvrtročné zhoršenie	2
medziročné zlepšenie	6
medziročne bez zmien	3
medziročné zhoršenie	6